

1940

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑ

ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879

«Τέρπειν ἄμα καὶ διδάσκειν»

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'—ΤΟΜΟΣ 47^{ος}

1
B
50

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΙΝΩΤΗΤΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΑΛΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΑΘΕΝΑ Αγορά
26-4-95
35010

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άγροτικό (τό) σπίτι	Σελ. 265
Άξωρ (δ) φυλακισμένος (με 4 εικόνες)	96
ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ :	
Άγγελική Πάλλη, 67.—Άγνωστη (ή) στρατιώτισσα, 163.—Αδελφή (ή), 15.—Άρνη, 452.—Ανοιξιάνη, 175.—Απογραφή (ή), 417.—Αποκριάτικη, 131.—Δημοτική (ή) και το Κράτος, 22.—Διαπλάσσοι (τά) της Θεσσαλονίκης, 227.—Εικόνα (ή) του Ίπποκράτη, 307.—Εκατόχρονα (τά) του γραμματισμού, 95.—Ελληνικό ταξίδι, 183.—Εν' αρχαίο γραμματάκι, 31.—Ένα βιβλίο για τη Σκύρο, 395.—Ένας λιποτάκτης, 59.—Εξηντάχρονα (τά) στην Πάτρα, 247.—Ζαναμπέτης (δ), 271.—Ζωή (ή) με τον πόλεμο, 460.—Θεόφραστος, 119.—Ίπποκράτης (δ), 299.—Ίστορία της «σελίδος» μας, 235.—Ίστορική (ή) όρθογραφία, 279.—Και τα φυτά είναι... ζώα, 263.—Καλλιγρόνη Παρρέν, 75.—Μία Φιλανδή Έλληνίδα, 147.—Μία ό-ραία άσχαλία, 408.—Μία όραία βραδυά, 425.—Πά-γος (δ), 327.—Παναγία (ή), 335.—Παπαγάλος (δ) 387.—Παπαντωνίου Ζαχαρίας, 103.—Πασχαλιάνη, 191.—Πολεμικά παιχνίδια 39.—Πού ήταν ο παρά-δεισος, 379.—Προσωπική, 431.—Πρωτομαγιάτικη, 199.—Σαρακοσιανή, 139.—Σταφύλια, 371.—Στη Θεσσαλονίκη, 219.—Ταξίδι (τό), 210.—4η Αύγουστου 315.—Ύμνος του 21, 155.—Υπερ βωμών και έστιών, 444.—Υπερεαλισμός (δ), 47.—Υπερφρόνιμος τρελ-λός, 351.—Υποχωρήσεις, 291.—Φοίχη... ειρήνης, 343.—Χριστιανισμός και πολιτισμός, 111.—Χρυσόν άμείρας βλέφαρον, 3.—Ψυχή (ή) των φυτών, 254.—	
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΣΕΩΣ: σε κάθε φύλ-λο από του 1ου μέχρι του 52ου.	
Άμωρη (ή) (λαϊκό παραμύθι)	167, 177 182
Ανάμνηση από το ταξίδι μας στην Πάτρα (με 2 εικόνες)	257
Ανοιξιάνη χορός (εικόν)	167
Αντί να γίνουν πασχαλινά αυγά, βγήκαν πασχαλινά που-λάκια (εικόν)	193
ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ :	
Από συμφέρον, 190.—Δίλημμα, (τό) 432.—Δύο τε-	

χνάσματα, 85.—Έπιδό γάδορος καφέ!; 94.—Σάν ά-νάλατος κουραμπιές, 58.—Το πώς εξηγηθήκανε, 280.—Χιλιοχρονότικος, 364.	Σελ.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ :	
Αποτελέσματα 288ου Διαγων. Λύσεων	206
Αποτελέσματα 289ου Διαγων. Λύσεων	390
Αποτελέσματα Εύσημων του 1939	294
Αποτελέσματα Διαγων. Κοσμηματογραφίας (με 3 εικό-νες)	317, 322
Αποτελέσματα Διαγων. Κρυπτογραφίας	170
Αποτελέσματα Διαγων. 44ης Κυριακής της Διαπλάσεως (με 12 εικόνες)	357
Αποτελέσματα Διαγων. Λευκών Λέξεων	90
Αποτελέσματα Διαγων. προς Σύνθεσιν Μύθου 204, 214, 222, 230	
Αποτελέσματα Διαγων. προς Σύνθεσιν Πνευματικών του 1939	242
Αποτελέσματα 39ου Διαγων. Ξεσπαθώματος του 1939	10
Ασκήσεων διά τδ 1939	126
Αποτελέσματα Διαγων. Τυπογραφικών λαθών	282
Αποτελέσματα Μικρού Διαγων. Φωτογραφίας (με 6 εικόνες)	266, 272, 273, 277, 282
Από τη μεγάλη γιορτή (με εικόνα)	121
Απ' το κακό στο χειρότερο (με 8 εικόνες)	220
Ατυχός ή τυχερός (λαϊκός μύθος)	77
Αυτός είναι ο Άντρίκος (με 3 εικόνες)	41
Βασιλάκης (δ) με τα πρωτοχρονιάτικα παιχνίδια του (εικόν)	101, 112, 122, 130
Βασιλιάς (δ) των σπουργιτών	396, 408, 416
Γαλλικά (τά) και οι καλοί τρόποι της Ρούλας, της Φούλας και της Μαργαρίτας (κωμωδία μονόπρακτη) με 5 εικόνες	353
Γεράματα και γεράματα (με εικόνα)	
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ: Μυθιστόρημα υπό ΑΛ. ΒΑΔΙΝ (με 36 εικόνες) εις τα φύλλα 1—45	436
Γνωρίζετε τον Μπόμπη;	81
Γυάλινο (τό) καράβι (με εικόνα)	
Δέν ξανατρώω μέλισσα που να ψοφώ της πείνας (με 5 εικόνες)	381

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ :	Σελ.
290ος Διαγων. λύσεων	11
291ος Διαγων. λύσεων	171
292ος Διαγων. λύσεων	321
Έρώτησις διά την 45ην Κυριακήν της Διαπλάσεως	364
Διαγωνισμός Ζωγραφικής	338
Διαγωνισμός Μεταφράσεως από την Καθαρεύουσαν	330
Διαγωνισμός Καλλιγραφίας	52
Διαγωνισμός Λευκών Λέξεων	310
40ος Διαγωνισμός Ξεσπαθώματος του 1940	18
Διαγωνισμός προς Σύνθεσιν Πνευματικών Άσκήσεων του 1940 (Παράτασις της Προθεσμίας)	52
Διαγωνισμός προς Σύνθεσιν Ποιήματος	310
Διαγωνισμός Στίξεως	338
Διαγωνισμός Τυπογραφικών Λαθών	322
Διαγωνισμός Φωτογραφίας	330
Δίκοπο (τό) πελέκι	226, 234
ΔΩΔΕΚΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΕΣ: Άνάγνωσμα για μικρά παιδιά (με 3 εικόνες) εις τα φύλλα (50-52).	
Δώρο (τό) του Άγιοβασιλή	61, 68
ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ :	
Ίωάννα Άρ. Βεκιαρέλη, 213.—Καλλιγρόνη Άρ. Βε-κιαρέλη, 213.—Γελαστός Άντιπλοίαρχος, 372.—Σταύ-ρος Δ. Γεωργόπουλος, 141.—Δούξ Όμπλικαντώ, 141.—Άγαθάγγελος Ό. Θεοφάνης, 363.—Δημοσθένης Ίωαννίδης, 372.—Μάχη Κοντογεώργου, 141.—Άντώ-νιος Κουντάκης, 213.—Θεμ.Κ.Κουτσομητόπουλος, 141.—Λαίς Μπρούνι, 25.—Σπύρος Γ. Μακρής, 213.—Ά-ριστόβουλος Ι. Μάνσης, 213.—Λέλος Φ. Νικολά-δης, 25.—Δήμητρα Πουλίτση, 25.—Φανή Ι. Σαχίνη, 25.—Εύδοξος Ό. Τσολάκης, 141, 372.—Κλειώ Χουρ-μουζιάδου 372.	
Εικόνες ζώων εκ του φυσικού, 8, 33, 68, 156, 245, 333,	399, 415
Εικόνες παιδιών εκ του φυσικού, 17, 61, 69, 87, 97, 101, 117, 129, 137, 145, 149, 157, 177, 185, 212, 221, 229, 237, 256, 265, 300, 309, 313, 329, 345, 349, 373, 407,	425, 445, 457
Εικόνες φυτών εκ του φυσικού	201
Εικονογραφημένον παιδικόν πνεύμα (εικόν)	421
Ένα κίτρινο λουλουδάκι	156
Έντυπώσεις από τα εξηντάχρονα στον Πειραιά	445
Εξηντάχρονα (τά) ή πρώτη συνεδρίαση της μεγάλης επιτροπής	35
Εξηντάχρονα της Διαπλάσεως στον Πειραιά	424, 445
Έστεμμένα παιδιά (εικόν)	228
Εύτυχημένο τό νέον έτος (εικόν)	37
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΛΑΜΜΑΤΑ :	
Γιατί μουγκρίζει το λιοντάρι (με 2 εικόνες), 166.—Γιατί οι άγριοι έγιναν άνθρωποι (με 2 εικόνες), 49.—Ήφαίστειο (τό) και ο έκτομμυριοστός (με εικόνα), 7.—Θαυμαστή (ή) αποκάλυψη του ύψιφρονος μικρούλακη (με εικόνα), 122.—Θλιβερή (ή) ιστορία του έλέφαντος και του ίπποποτάμου (με 2 εικόνες), 319.—Καλύτερος (δ) τρόπος να πέφτης από τον γκε-μό (με 2 εικόνες), 238.—Κύριος (δ) Λαγωνίκας και ή σκύλα του ή Σπίθα (με 2 εικόνες), 284.—Σοφός (δ) έλέφας του Άμπ-Νταμπάμπ (με 2 εικόνες), 86.—Χρονικόν (τό) της τριχίνης εποχής (με εικόνα), 393.	
Καινούργιο (τό) σουραύλι	316
Καρναβάλι (με εικόνα)	133
Κατεργάρας (δ) πρωταθλητής κι' ο εύγενικός σκύλος (με 3 εικόνες)	393
Κήπος μας (δ)	197, 210
ΚΙΤΣΟΣ Ο ΝΑΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗΑ: Άνάγνωσμα για μικρά παιδιά (με 12 εικόνες) εις τα φύλλα 23-36	
Κόλακας (δ)	102
Κοριτσάκι (τό)	334, 344, 350
ΛΙΑΝ ΠΑΥΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ: Άνάγνωσμα για μικρά παιδιά (με 22 εικόνες) εις τα φύλλα 1-22.	
Λιοντάρι (τό) του Άββα Γερασίμου	189
ΜΑΓΕΜΕΝΟ (τό) ΡΟΔΟ: Άνάγνωσμα για μικρά παιδιά (με 12 εικόνες) εις τα φύλλα 37-49.	
Μαγεμένο (τό) σπίτι	132
Μικρή (ή) περιβολάρισσα (εικόν)	369
ΜΙΚΡΗ (ή) ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ: Μυθιστόρημα υπό F. Hodgson-Burnett (με 29 εικόνες) εις τα φύλλα 1-52.	
Μικροί (οί) καλλιτέχνες (εικόν)	249

Μικρός (δ) βασιληάς	Σελ. 282-292
Μπέμπης (δ) γιατρεύει τον Αϊαντα, πραγματικά μεγάλο του φίλο (εικόν)	385
ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: Άμε-ρική (ή) που πλησιάζει (με εικόνα), 168.—Άπό πού βγαίνουν οι κούκλες (με εικόνα), 50.—Άρχαιότερο (τό) καράβι του κόσμου (με εικόνα), 6.—Αυτό μη το πήτε σ' άλλον, 6.—Γναθοδυναμόμετρο (με εικόνα), 168.—Γραφομηχανή της τσέπης, 240.—Ένα καινούργιο έπάγγελμα για σκύλους (με εικόνα), 6.—Ένα μαγικό λουλούδι (με εικόνα), 202.—Ένα μοναδικό Νοσοκομείο (με εικόνα), 320.—Ένα νέο δέντρο (με εικόνα), 433.—Ένας παράξενος χάρτης, (με εικόνα), 6.—Ένας τα-χυδρόμος που ξέρει να λογαριάζη (με εικόνα), 88.—Έπαγγελμα (τό) του κ. Μπουλντόν (με εικόνα), 283.—Έχετε καλή μύτη; (με εικόνα), 400.—Έρωϊ-κός (δ) Μπέννυ (με εικόνα), 240.—Κουζίνα έναέρια (με εικόνα), 320.—Λουλούδια σε καρντίνα (με εικό-να) 202.—Μαλλιά με το μέτρο (με εικόνα) 88.—Μία θαρραλέα μητέρα κι' ένας άνανδρος κροκόδειλος (με εικόνα) 124.—Μία πόλις ταξιδεύει (με εικόνα), 88.—Νά κλαίτε ή να γελάτε; (με εικόνα), 320.—Όλα με τη μηχανή (με εικόνα) 400.—Όπου οι κροκόδειλοι βρίσκουν το μαστορή τους (με εικόνα), 124.—Όπου οι κροκόδειλοι κάνουν μανιουρά (με εικόνα) 124.—Ποιός θα πάρη το ρολόι (με εικόνα), 433.—Πολυκα-τοικίες (οί) των τερμιτών, 400.—Πόσοι είμαστε; με εικόνα), 168.—Πρώτος (δ) άλεξιπτωτιστής (με εικό-να) 240.—Πώς φορολογούν οι Κινέζοι (με εικόνα) 283.—Ραδιόφωνο (τό) για σκιάχτρο (με εικόνα) 433.—Ρόμποτ γεωργοί (με εικόνα), 124.—Σπίτι (τό) που πετάει (με εικόνα), 240.—Τακούνια συμπελλές (με εικόνα), 400.—Τέσσερες τσίχλες ζυγίζουν 3 δρά-μα (με εικόνα), 283.—Τετράποδες (οί) στρατιώτες, 202.—Τζάκι (δ) μπαίνει σ' άποστρασία (με εικόνα), 88.—Φταίει ή μυρουδιά των λουλουδιών (με εικόνα), 202.—Χωριό (τό) των πελαργών... 320.	
Νέα (τά) του 1941	434
Όδηγός (δ) του συνδρομητού	18
Παιδιά απ' όλο τον κόσμο	105, 289 389
Παιδί (τό) στον πόλεμο (με εικόνα)	452
Παιδική άνάμνηση	16
ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ: σε κάθε φύλλο από το 1—52	
Πάσχα στο χωριό (εικόν)	189
Πένταθλο (τό) του 1940—1941	53
Πεταλούδα στον κήπο	460
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ: σε κάθε φύλλο από το 1—52	
Πρώτη (ή) ήμέρα του σχολείου (εικόν)	388
Πρωτομαγιά (εικόν)	197
Πρώτο μάθημα με το νέο Έλληνιστή	236 248
ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ: σε κάθε φύλλο από το 1—52	
Σκέψεις	229
Σκύρος	394
Στόν κήπο	381
Τασία (ή) στον καρνάβαλο	141 146
Τέλος (τό) της Κορναλίας (με εικόνα)	48
Την ίδια εκείνη ήμέρα (με εικόνα)	29, 37
Τίγρη (του) τα καμώματα	317, 326
Τί μπορεί να κάνει ένα γατάκι	300, 306
Τόμοι (οί) της Διαπλάσεως (τά περιεχόμενα μυθιστορή-ματα)	56
Τραγουδι (τό) του Κεφαλλονίτη	8
Τρείς γενεές	83
Φαλακρός (δ) θεός, ο ζωγράφος άνεμίδης κι' ο βιαστικός γιατρός (με 4 εικόνες)	412
Φιλίτσα (ή) δέχεται	96
Χελώνα (ή) κι' ο λαγός	8
ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ :	
Άνακάτομα 185.—Άπαγοήτευση (ή) του συγγραφέα, 278.—Άπορία (ή) του άμαξά, 121.—Αυταπάτη, 373.—Γήν και έδωρ, 453.—Γραβάτα (ή) του Μαρκ-Τουαίν 149 Γριά (ή) κι' ο γιατρός της, 381.—Δύο άνέκδοτα του Ροδρη, 273.—Μαγαζί (τό) του Τσακα-σιάνου, 257.—Μαντζουράνα, 25.—Μηχανή (ή) του ξυρισματος, 77.—Μπλουμ (τό), 141. Προσκάρι (τό), 162.—Ό, να πάρ' ή όργή, 112.	

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἄγγελοι (οἱ) τοῦ ὕπνου	38	Καλοκαίρι (τό)	342	Στρουθοκάμηλος (ὁ)	415
Ἀδερφή (ἡ) τῶν ἀστεριῶν	154	Κορίτσι (τὸ) μὲ τὸ μανδολίνο	432	Τ' ἀηδὼνι	218
Ἀετὸς (ὁ) μέσα στὸ κοτέτσι	60	Μέσ' στὸ ξανθὸ καλοκαίρι	365	Ταξίδι (τό) τοῦ φιδιοῦ	174
Ἄν	262	Μικρούλης (ὁ) μου θυμώνει	270	Τεμπέλης (ὁ)	22
Ἀρχοῦδα (ἡ) (μύθος)	48	Μύλος (ὁ)	229	Τί εἶμαι	165
Βουλή (ἡ) τῶν ποντικῶν	378	Νάνι - νάνι	138	Τοῦ ὕπνου	389
Γαλάξια—Ἑλλάς	162	Νερό (τό)	110	Τραγοῦδι (τό) τῆς Θεσσαλονίκης	430
Δικαιοσύνη	2	Ὄνειρο	154	Τραγοῦδι (τό) τῆς σημαίας	213
Δίπτυχα	460	Πάθημα (τὸ) μιᾶς ἀλεπούς	394	Τραγοῦδι (τό) τῶν βουνῶν	278
25η Μαρτίου	149	Παλληκάρια	461	Τριανταφυλλιά (ἡ) καὶ τὸ λιθάρι	118
Ἐλατο καὶ βάτος	370	Περιπλάνηση	451	Ὕμνος τῆς «Διαπλάσεως»	426
Ἑλληνόπουλα (τά)	444	Πτερινὸς καὶ σπουργίτης	337	Φεγγάρι (τό) κι' οἱ μαῖμουδες (μύθος)	246
Ἑμῆς καὶ ἀγαματοποιὸς	66	Πόθος (ὁ) τοῦ ἀκαμάτη	407	Φευγάτα χελιδόνια	8
Ἐσπερινὸς (ὁ)	198, 314	Σεῖραχ Σοφία	46, 58, 74	Φθινόπωρο (τό)	416
Ἦρθε ἡ ἀνοιξη	174	Σκουλαρικάκια	254	Χριστὸς Ἀνέστη	190
Θαλασσινὸ ὄνειρο	298	Στ' ἀκρογιάλι τοῦ νησιοῦ μου	14	Χριστούγεννα	30
Κάβουρας καὶ πεταλούδα	329	Στὴ μαμά μου	138	Ὡ γλυκύ μου Ἔαρ	190
Καβουρομάνα καὶ καβούρι	248	Στὴ Σάρα	353		
Καινουργία (ἡ) μαθήτρια	386	Στὸ Μάη	198		

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 390 εἰκόνες καὶ κοσμήματα

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 120. Ἐξά-
μηνι δραχ. 65. Τρίμηνη δραχ. 35.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἔλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθῆναι, 2 Δεκεμβρίου 1939

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 1

Μὲ τὸ φυλλάδιο αὐτὸ ἡ «Διάπλασις» εἰσέρχεται εἰς τὸ 62^{ον} ἔτος τῆς

Η ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. HODGSON - BURNETT —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Σάρα

Μιά ἀπὸ τίς σκοτεινὲς ἐκεῖνες ἡ-
μέρες τοῦ χειμῶνα, ὅπου ἡ ὀμίχλη
κίτρινη καὶ πυκνὴ σκεπάζει τοὺς
δρόμους τοῦ Λονδίνου σὲ τέτοιο ση-
μεῖο, ὥστε νὰ εἶναι ὅλα τὰ φανάρια
ἀναμμένα καὶ οἱ βιτρίνες τῶν μαγα-
ζιῶν φωτισμένες ὅπως τὴ νύχτα, ἓνα
κοριτσάκι καθόταν κοντὰ στὸν πατέ-
ρα του μέσα σ' ἓνα ἀμάξι πού προ-
χωροῦσε ἀργὰ μέσα ἀπὸ τίς μεγάλες
ἀρτηρίες τῆς ἀπέραντης πρωτεύουσας.

Καθισμένη σταυροπόδι καὶ μὲ τὸ
κεφαλάκι τῆς ἀκουμπισμένο ἐπάνω
στὸν μπαμπά τῆς, πού τὴν κρατοῦσε
ἀγκυριασμένη μὲ τὸ ἓνα χέρι του, ἡ
μικρούλα κοίταζε ἀπὸ τὴν πορτιέρα
τοῦ ἀμαξιοῦ μὲ τὰ μεγάλα μάτια τῆς
καὶ παρακολουθοῦσε μὲ τὸ βαθὺ βλέμ-
μα τῆς τοὺς διαβάτες πού περνοῦσαν.

Τὸ κοριτσάκι ἦταν τόσο μικρὸ πού
ἓνα τέτοιο σοβαρὸ βλέμμα φαίνονταν

ὀλότελα ἀταίριαστο στὸ μικροκαμω-
μένο προσωπάκι του. Ἦταν βλέμμα
παιδιοῦ δώδεκα χρόνων καὶ ἡ Σάρα
Κρήβ δὲν ἦταν παρὰ μόνον ἑπτὰ.
Τὸ μυαλό τῆς ὅμως ἦταν πάντα ξύ-
πνιο· τότε σκεπτόταν, τότε ὀνειρο-
πολοῦσε, τότε ἔβαζε μὲ τὴ φαντασία
τῆς κάθε λογῆς πράγματα. Τὸ μικρὸ
τῆς κεφαλάκι ἦταν πάντοτε γεμάτο
ἀπὸ κάθε εἶδους ἐρωτήματα, πού ἔ-
βαζε ἡ ἴδια στὸν ἑαυτό τῆς, σχετικὰ
μὲ τοὺς μεγάλους καὶ μὲ τὸν κόσμον
ὅπου ζοῦσαν. Ἔτσι τῆς φαίνονταν πὺς
εἶχε ζήσει πολλὰ-πολλὰ χρόνια.

Τὴ στιγμή πού ἀρχίζει ἡ ἱστορία
μας ἡ μικρὴ Σάρα Κρήβ ἔφερνε ἑα-
νὰ στὴ θύμησή τῆς τὸ ταξίδι πού εἶ-
χε κάνει μὲ τὸν πατέρα τῆς, τὸν λο-
χαγὸ Κρήβ, ἀπὸ τὴ Βομβάη ὡς τὸ
Λονδίνον. Ἐνάβλεπε μπροστά τῆς
τὸ μεγάλο πλοῖο, τοὺς Ἰνδοὺς πού
πήγαιναν καὶ ἔρχονταν σιωπηλοί, τὰ
παιδάκια πού ἔπαιζαν ἐπάνω στὴ γέ-

φυρα, καὶ μερικὲς νεαρὲς κυρίες, γυ-
ναῖκες ἀξιωματικῶν πού γύριζαν πί-
σω στὴν Ἀγγλία, πού εἶχαν δοκιμά-
σει νὰ τὴν κάνουν νὰ μιλήσῃ μαζί
τους· κι' εἶχαν διασκεδάσει μὲ τοὺς
ἀπρόοπτους συλλογισμοὺς τῆς.

Ἐκεῖνο ὅμως πού τῆς φαίνονταν
πιο παράξενο ἀπ' ὅλα, εἶναι ὅταν
συλλογιζόταν πὺς ἀφοῦ εἶχε ζήσει
τόσα χρόνια στὶς Ἰνδίες, κάτω ἀπ'
τὸν καυτὸ ἥλιο τῶν Τροπικῶν, κι'
ἀφοῦ εἶχε περάσει τόσες βδομάδες
στὸ βαπόρι, μὲς στὸν ἀνοιχτὸ ὠκεα-
νό, βρισκόταν τώρα μέσα σ' αὐτὸ τὸ
ἀμάξι, ὅπου ἔμπαινε γιὰ πρώτη φορὰ
καὶ πού τὴν κουβαλοῦσε τώρα μαζί
του, περνώντας μέσα ἀπὸ δρόμους,
πού μ' ὅλο πού ἦταν ἡμέρα, φαίνον-
ταν τόσο σκοτεινοὶ σὰν νὰ ἦταν νύ-
χτα. Αὐτὰ ὅλα τῆς φαίνονταν σὰν ἀ-
πίστευτο καὶ σφίχτηκε ἀκόμη περισ-
σότερο ἐπάνω στὸν πατέρα τῆς.

— Μπαμπά, εἶπε μὲ τὴ λεπτὴ καὶ
τρυφερὴ φωνίτσα τῆς, μπαμπά!

— Τί εἶναι, κοριτσάκι μου; ἀπάν-
τησε ὁ λοχαγὸς Κρήβ, σφίγγοντας
τὴν κόρη του πὺς πολὺ ἀπάνω του.
Τί συλλογίζεται ἡ Σάρα μου;

— Αὐτὸ εἶναι «τὸ μέρος», μπα-
μπά; ψιθύρισε ἡ Σάρα πλησιάζον-
τας ἀκόμη περισσότερο στ' αὐτὴν του.
Ἐφθάσαμε;

— Ναί, Σάρα μου, ἐφθάσαμε, ἐ-
πιτέλους.

Καὶ μ' ὅλο πού ἡ Σάρα δὲν ἦταν
παρὰ μόνον ἑπτὰ χρόνων, αἰσθάνθηκε
πολὺ καλὰ τὴ θλίψη πού ἐκφραζόταν
στὴ φωνὴ τοῦ πατέρα τῆς.

Στὴ Σάρα φαίνονταν σὰν νὰ εἶχαν
περάσει πολλὰ-πολλὰ χρόνια ἀπὸ τό-
τε πού εἶχε ἀρχίσει ὁ πατέρας τῆς
νὰ τῆς μιλάει γιὰ «τὸ μέρος ἐκεῖνο»,
ὅπως τὸ ἔλεγε πάντα ἡ ἴδια. Δὲν εἶ-
χε γνωρίσει ποτέ τῆς τὴ μητέρα
τῆς, πού πέθανε κατὰ τὴ γέννησή

της, κι' έτσι δεν ένοιωθε τη δυστυχία της που ήταν δοφανή από μητέρα. Γι' αυτήν, όλη της ή οικογένεια ήταν αποκλειστικά και μόνον ο πατέρας της, ο τόσος όμορφος και νέος μπαμπάς της, που της έκανε τό-

ρής να έχης όλα αυτά τα πράγματα. Η λέξη πλούτος γι' αυτήν δεν αντιπροσώπευε τίποτε άλλο.

Ένα μονάχα σύννεφο είχε σκιάσει τον ήλιο της ούρανο μέσα σ' αυτά τα λίγα χρόνια: ή σκέψη πως

ο πατέρας της θα την επήγαγε κάποτε σ' «έκεινο το μέρος». Τό κλίμα των Ίνδιων δεν είναι υγιεινό για τα παιδιά και τα στέλνουν από μικρά στην Αγγλία, τις περισσότερες φορές έσωτερικά σέ σχολείο. Είχε ιδει πολλά άλλα παιδιά να φύγουν κι' είχε ακούσει να γίνεται λόγος για τα γράμματα που έστελναν στους γονείς τους. «Ήξερε πως κι' αυτή θα έπρεπε μία μέρα να φύγει και μ' όλο που καμιά φορά οι περιγραφές του μεγάλου και ωραίου ταξιδιού με τό υπερωκεάνειο και του καινούργιου τόπου που θα πήγαινε, της κινοῦσαν τό ενδιαφέρον της, ώστε σ' ή καρδιά της σφιγγόταν με τη σκέψη πως θ' άπρεπε να χωρισθ' από τον μπαμπά της.

— Δεν είναι δυνατόν να ρήθης και

σύ μαζί μου στο σχολείο, μπαμπά; ρώτησε μία φορά όταν ήταν πέντε ετών. Θα σε βοηθώ εγώ να μελετάς τό μάθημά σου.

—Μά δεν θα μείνης και τόσο πολύ καιρό, εκεί πέρα, μικρή μου Σά-

ρα, της άπαντούσε πάντοτε. Θα βρίσκεσαι σ' ένα ωραίο σπίτι, μαζί με άλλα κοριτσάκια, θα παίζης μαζί τους, θα σ' στέλνουν πολλά ωραία βιβλία και θα μεγαλώσης τόσο γρήγορα, που θα σου φανή πως μόλις πέρασε ένας χρόνος από τότε που χωριστήκαμε, όταν θα έχης γίνει πιά μεγάλη κυρία και θα μπορέσης να γυρίσης πίσω για ν' αναλάβης τό νοικοκυριό του μπαμπά σου.

Η ιδέα αυτή άρεσε πολύ στη Σάρα. Να κρατάη τό νοικοκυριό του πατέρα της, να πηγαίνει μαζί του περίπατο με τ' άλλογο, να κάθεται άπέναντί του στο τραπέζι: όταν θα έδινε μεγάλα γεύματα, να κουδεντιάζη μαζί του, να τ' ο διαβάζη. . . Αυτή ήταν ή ζωή που όνειρευόταν πάντα. Και αν για νά νά μπορέση να την ζήση ήταν ανάγκη να φύγει μακριά, να πάη στην Αγγλία, έ, τί να γίνει, θα πήγαινε! Η σκέψη πως θ' άδρισκε εκεί κι' άλλα κοριτσάκια, δεν της έκανε μεγάλη εντύπωση: τά βιβλία θά την παρηγορούσαν πολύ περισσότερο από κάθε τι άλλο στον κόσμο και περνούσε τον καιρό της πλάθοντας φανταστικές ιστορίες που τις διηγόταν ύστερα μόνη της στον έαυτό της. Καμιά φορά τις διηγόταν και στον μπαμπά της, που κι' αυτός τις εύρισκε πολύ ωραίες.

— Έ λοιπόν, μπαμπά μου, είπε σιγανά, αφού φάσαμε, πρέπει να τό πάρουμε απόφαση.

Η φράση αυτή, τόσο παράξενη στο στόμα ενός κοριτσιού επτά χρόνων, τον έκανε να γελάση και φίλησε την κόρη του τρυφερά. Κατά βάθος όμως, μέλο που φρόντιζε να μην τό δείχνη με κανένα τρόπο, ο λοχαγός δεν τό είχε πάρει διόλου απόφαση. Η μικρή του Σάρα, ή τόσο διαφορετική άπ' τ' άλλα κοριτσάκια ήταν γι' αυτόν μία συντροφιά και από τώρα προαισθανόταν πόση μοναξιά θα ένοιωθε γυρίζοντας πίσω στις Ίνδιες.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

(ΜΥΘΟΣ)

Μαζί Γεράκι κι' Αητός και Καρακάξα πάνε κ' ένα ψωμί που βρήκανε στέκουν για νά τό φάνε. Λέει στο γεράκι ο Αητός να κόψη, να μοιράση. . . Κι' εκείνο βάλθηκε σωστά στα τρία να λογαριάση. Κι' ο Αητός τότε πειράχτηκε και θυμωμένος κράζει: — Και ποιά είναι τό κομμάτι μου; και τό λοξοκυντάζει. — Όποιο σου άρέσει διάλεξε, τού λέει. Μά ξάφνου άνοίγει ο Αητός με όρμη τάραγία του και τό γεράκι πνίγει, και τό φτερά του άναθροούν, σπιθοβολούν τό μάτια και λέει στην Καρακάξα: — Έσύ, μόνο σέ δυό κομμάτια μοίρασε, τώρα, τό ψωμί. Μά τού άπαντάει εκείνη: — Σε τρία κομμάτια, καθώς πρίν, θαρό, πρέπει να μείνη, τά δυό είναι για τό νύχια σου, τό τρίτο για τό στόμα νάναι δικό σου θάπρεπε αν ήταν κι' άλλο άκόμα.

(1939)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

Η πόρτα άνοιξε και μπήκε μέσα ή διευθύντρια του σχολείου

σα χάδια. Αγαπιόνταν πολύ οι δυό τους και συχνά παίζανε μαζί. Ήξερε πως ήταν πλούσιος, γιατί διάφορα πρόσωπα, νομίζοντας πως τό κοριτσάκι δεν τούς άκουγε, τό είχαν πει μπροστά της και είχαν μάλιστα προσθέσει πως όταν μεγάλωνε θα γινόταν κι' αυτή πολύ πλούσια. Είχε ζήσει πάντα μέσα σ' ένα θαυμάσιο μπόγχαλω (*) κι' είχε γύρω της ένα πλήθος από υπηρέτες που την χαιρετούσαν με σεβασμό, την έλεγαν «μικρή κυρία» και την άφηναν να κάνει ό,τι ήθελε. Είχε κάθε παιχιδί που μπορούσε να επιθυμήση και όποιοδήποτε ζώο ή πουλί της άρεσε, μία & γ ι α, (**) που την έλάτρευε, και σιγά-σιγά κατάλαβε ότι τό να είσαι πλούσιος, σημαίνει τό να μπο-

(*) Βίλλα άποικιακή, καμωμένη από ξύλα και άλλα ελαφρά υλικά. (Σ. τ. Μ.).

(**) Παραμάννα Ίνδη. (Σ. τ. Μ.).

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

“ΧΡΥΣΟΥΝ ΑΜΕΡΑΣ ΒΛΕΦΑΡΟΝ..”

Άγαπητοί μου,

ΝΑ και πάλι ύστερ' από ένα μήνα που είχα να σ'ς ιδώ. Κι' αλήθεια, τώρα σ'ς βλέπω. Γιατί ως την ήμέρα που σ'ς άφησα για νά πάω στον Έρρυθρό Σταυρό να μου κάνουν έγχείριση στο μάτι, ήμουν σχεδόν τυφλός — μόλις έβλεπα λίγο με τό άλλο — και τώρα βλέπω σ'αν και σ'ς. Είχα καταρράκτη. Και ξέρετε τί είναι ο καταρράκτης; Μιά πάθηση του φακού, που από διάφανος γίνεται σιγά-σιγά θامπός και δεν άφήνει τό φώς να περνά. Πρέπει να φαιρέθ'η, να εκριζωθ'η ο χαλασμένος αυτός φακός για νά αναβλέψη τό τυφλό μάτι. Αλλά για νά γίνει ή έγχείριση πρέπει να ώριμάση πρώτα ο καταρράκτης — δηλαδή να θامπωθ'η όλωςδιόλου ο φακός — και ο δικός μου, που είχε φανεί από χρόνια, μόλις αυτόν τον καιρό έγινε ώριμος. Τότε, που λέτε, έκαμα τό σταυρό μου και κουδαλήθηκα στο νοσοκομείο. Αλλά είχα μεγάλη πεποίθηση στην κρίση μου — έχω καλό αίμα — και προπάντων στο γιατρό μου, τον έξοχο οφθαλμολόγο κ. Ί. Χαραμή.

Πραγματικώς ή λεπτή έγχείριση —όλιγόλεπτη, άνώδυνη που άπαιτεί όμως μία μεγάλη προετοιμασία και μία μεγάλη προφύλαξη κατόπιν — επέτυχε στην εντέλεια. Από χίλιες έγχειρίσεις καταρράκτη, είπαν οι γιατροί, μόνο δυό-τρείς πετυχαίνουν έτσι. Και την τρίτη ήμέρα όταν ήρθαν να μου κάμουν αλλαγή, και μου έλυσαν τό μάτι και μοι τό άφησαν λίγες στιγμές ελεύθερο είχα την μεγάλη εύτυχία να ιδώ τά γύρω μου πρόσωπα και πράγματα όπως δεν θυμάμαι να τά έβλεπα ούτε όταν ήμουν παιδί. Τί καθαρά τά σχήματα, τί ζωηρά φωτεινά τά χρώματα! Ποτέ στη ζωή μου δεν θα ξεχάσω την μεγάλη εκείνη στιγμή. Και κατά σύμπτωση όλα τά πρόσωπα που με περιστοιχίζαν — ο κ. Χαραμής, οι βοηθοί του, οι άδελφές — ήταν γελαστά, χαρούμενα, γιατί έβλεπαν, καταλάβαιναν πως εκείνη την στιγμή έπρωτόβλεπα και φαντάζονταν την εντύπωσή μου. . .

Αλλά ή συγκίνησή μου ήταν πολύ μεγαλύτερη την άλλη μέρα όταν μπόρεσα να σηκωθώ και από τό ψηλό παράθυρο της κάμαράς μου να ρίξω μία ματιά στο ωραίο τοπίο που φαινόταν από κει πάνω. Πόσο άμυδρό, θامπό, δυσδιάκριτο τό είχα

δει πρίν από την έγχείριση και τί λαμπρό, φωτεινό, άπερίγραπτο μοι φάνταζε έξαφνα! Τό φώς του ήλιου προπάντων χρυσό μαζί και γαλάζιο. Θυμήθηκα τό στίχο του Σοφοκλή άπ' την «Αντιγόνη» χρυσοῦν άμέρας βλέφαρον. Και αλήθεια τό χρυσό μάτι της ήμέρας έβλεπα για πρώτη φορά μπορώ να πώ. Ο δάκνιστος, ο πολύχρωμος κήπος του νοσοκομείου από κάτω μου. Τό μεγάλο κτίριο, οι άνθρωποι που περνούσαν, τά αυτοκίνητα που εστάθμευαν στην είσοδο, τά άλλα σπίτια όλόγυρα, τ' αντικρινά βουνά, τά δέντρα, ο γαλάζιος ουρανός — όλα αυτά μοι φαινόταν σ'α μία νέα κτίση νιογέννητη μόλις βγαλμένη άπ' τά χέρια του Δημιουργού που ούτε τη φανταζόμουν τόσο ώριαία, όταν δεν την έβλεπα παρά με μισό μάτι. Ενόμιζα πως ξαναγεννήθηκα, πως τη στιγμή εκείνη έρχόμουν κι' εγώ στον κόσμο, και αισθανόμουν μία χαρά μεγάλη. άπέραντη, που ποτέ δεν την είχα δοκιμάσει κι' ίσως δεν θα την ξαναδοκιμάζω ποτέ. . . Γι' αυτό θεωρώ τον κ. Χαραμή ως τό μεγαλύτερο ευεργέτη μου. Δεκαπέντε ήμέρες σωστές έμεινα στον

Έρρυθρό Σταυρό, όπου βρήκα όχι πιά περιποίηση — ή λέξη θα ήταν ωχρή — αλλά αληθινά μία στοργική περίθαλψη. Άρκει να σ'ς πώ πως όλοι εκεί μέσα, γιατροί, διευθυντές, άδελφές — όλες νεαρές τελειόφοιτες γυμνασίου — άκόμη και άρρωστοι με διάβαζαν, με ήξεραν, με άγαπούσαν. Κάθε μέρα είχα επισκέψεις. Μοι έκαναν τη μεγάλη τιμή να μ' επισκεφθούν οι ΑΑ. ΒΒ. ΓΓ. ή Πριγκίπισσα Φρειδερίκη του Διαδόχου κι' ή Πριγκίπισσα Αϊκατερίνη. Καί, τό ίδιο συγκινητική έπίσκεψη, ένας νέος άρρωστος που πρδ όλίγου του είχαν κάνει έγχείριση στο μάτι γιατί είχε στραβισμό. Ήταν ένας άγρότης από την Αμφισσα. Κι' όμως καλλιέργώντας τον έλαιώνα του εδιάβαζε κίόλα, με ήξαιρε, και άμα άκουσε πως ήμουν στο νοσοκομείο κοντά του, έζήτησε την άδεια να με ιδή. Τόν δέχτηκα πρόθυμα και μοι είπε πολλά. Κι' ανάμεσα σέ άλλα, και τη φράση αυτή που θα μοι μείνη ά-ξέχαστη για πάντα: «Χαίρω πάρα πολύ που βλέπετε τώρα καλά: γιατί τό φώς σ'ς είναι και φώς μας». Τί ωραίο!

Σ'ς άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΛΙΛΗ, ΠΑΥΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

1.

Εκείνο τό πρωί, ο Παύλης πήγε να καλημερίση τη Λιλή και να παίξουν. Τά σπίτια τους στο προάστειο είναι κοντά και τά δυό παιδιά έχουν μεγάλη φίλια όπως κι' οι μαμαδες τους κι' οι μπαμπάδες τους.

— Α, Παυλή, σήμερα δεν έχω καιρό για παιχνίδια, τού είπε ή Λιλή με σπουδαιότητα. Η μαμά έχει πονοκέφαλο, ή παραδουλεύτρα μήνυσε πως δεν δάροθ'η, και για τό σπίτι πρέπει να φροντίσω εγώ.

— Θα κάμης δηλαδή τό νοικοκυριό; ρώτησε ο Παύλης.

— Ναί, όλο.

— Τί καλά! Τότε θα καθήσω κι' εγώ να σε βοηθήσω. Μαζί θα το κάνουμε. Πώς μ' άρεσει! Απορώ πώς οι παραδουλεύτρες πληρώνονται. Εγώ θα έκανα το νοικοκυριό χάρισμα. Είναι τόσο διασκεδαστικό!

— Α, δεν έχει αυτή τη γνώμη κι' η Μαρία. . . Άλλ' άφού θέλεις να με βοηθήσεις, κάθισε. Πρώτα θα πάμε να ψωνίσουμε.

— Ναί, να πάρουμε όμως μαζί μας τον Ρικ και τον Ράκ, να ξεμουδιάσουν λίγο τα πόδια τους.

— Ω, δεν έχουν ανάγκη να ξεμουδιάσουν. Τα σκυλάκια μας τρέχουν εδώ κι' εκεί όλη την ημέρα σαν τα γατάκια μας. Άς είναι όμως, άς τα πάρουμε μαζί μας για να κάμουν έναν περίπατο. Έμπρός!

Βγήκαν. Ο Ρικ κι' ο Ράκ, τα δυο ζωηρά και χαριτωμένα σκυλάκια, ήθελαν να τρέχουν μπροστά, αλλά τα παιδιά τα κρατούσαν από τα λουριά τους για να μη φύγουν και τα χάσουν. Επιτέλους έφτασαν στην αγορά του προαστίου και ψώνισαν ό,τι ήθελαν. Ο κρεοπώλης, ο μανάβης, ο μπακάλης τους φέροθηκαν με μεγάλη ευγένεια, γιατί και τα παιδιά ήταν πολύ ευγενικά. Και με τα ψώνια τους γύρισαν στο σπίτι.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΛ. ΒΑΔΙΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ο Γιάννης Καστέρας

— Πώς είναι ο Γιάννης Καστέρας;

— Εγώ, κύριε.

— Έλα λοιπόν κοντά.

— Νάμαι, κύριε.

— Σου είπα να έρθης κοντά. Δεν καταλαβαίνεις ρωμαίϊκα; Που είσαι;

— Εδώ, κύριε.

— Πώς έδω; με κοροϊδεύεις;

— Όχι κύριε, δεν σάς κοροϊδεύω, μα δεν μπορέιτε να με ιδήτε απ'αυτού, δεν είμαι τόσο ψηλός.

Ο υπάλληλος αγανακτισμένος σηκώνεται από την καρέκλα του, βγάζει από τη θυρίδα του γραφείου του το γεροντικό του κεφάλι και προσπαθεί ν' άνακαλύψει το άδρατο άνθρωπάριο που του μιλούσε. Η εκπληξή του όμως ήταν μεγάλη όταν είδε ένα παιδί δώδεκα χρόνων με έξυπνο και ευχάριστο πρόσωπο, που σηκωνόταν όσο πιό ψηλά μπορούσε στις μύτες των ποδιών του για να φθάση ως τη θυρίδα:

— Πώς; εσύ είσαι ο Γιάννης Καστέρας; Έκανε ο υπάλληλος εκπληκτός.

— Μάλιστα, κύριε.

— Σὺ έκανες αίτηση στον κύριο Νομάρχη, για να σου δώσουν εισιτήριο δωρεάν για την Άλγερία;

— Μάλιστα, κύριε, για μένα και για τους δυο μικρούς άδελφούς μου, είπε το παιδί, δείχνοντας δυο άλλα αγοράκια οκτώ και δέκα ετών που κάθονταν σ' ένα μπάνκο, το ένα δίπλα στ' άλλο.

— Και τί σκοπεύετε να κάνετε στην Άλγερία;

— Πηγαίνομε να βρούμε το θετό

μας το Θωμά. Ο πατέρας μας και η μητέρα μας πέθαναν. . . και . . . έπειδή δεν έχομε κανένα άλλον παρά τον θετό μας. . . καταλαβαίνετε. . .

— Αλλά, παιδί μου, είπε ο υπάλληλος συγκινημένος από τα λόγια του μικρού, γυρεύετε ένα πράγμα αδύνατο, γιατί ο νόμος το λέει καθαρά:

«Άρθρον 2ον. — Διαβάνουσι δωρεάν εισιτήριον οι πολιτικοί και στρατιωτικοί δημόσιοι υπάλληλοι και οι ταξιδεύοντες χάριν υπηρεσίας του Κράτους». Όση λοιπόν καλή θέληση κι' αν έχουμε, δεν μπορούμε να σάς κατατάξουμε σε καμιά από τις τρεις αυτές κατηγορίες.

— Τι να κάνουμε λοιπόν που δεν έχομε να πληρώσουμε τους ναύλους μας;

— Τὸ πιστεύω, παιδί μου, αλλά. . . Α, στάσου. Έχετε κανένα συγγενή στρατιωτικόν;

— Όχι.

— Τότε δεν υπάρχει κανένα μέσον. Έκτός αν. . . Γνωρίζετε εδώ κανένα; Δηλαδή κανένα πρόσωπο αρκετά σημαντικό, που να μπορεί να σάς συστήση στον κ. Νομάρχη και να έγυγηθή για σάς;

— Κανένα δεν γνωρίζομε εδώ πέρα. Ηρθαμε σήμερα το πρωί από το χωριό μας με το σιδηρόδρομο.

— Πολύ λυπάμαι. Αν είσατε τουλάχιστον αληθινοί ταξιδιώτες, μεγάλοι. Αλλά παιδιά, τρία παιδιά! Πρώτη φορά μου παρουσιάζεται παρόμοιο περιστατικό από τότε που είμαι στη Νομαρχία. Όπωςδήποτε, για να ιδούμε.

— Γουλιέλμε, έκανε γυρίζοντας προς τα μέσα, για κοιτάξε μια στιγμή αν υπάρχει προηγούμενο: τρία

παιδιά, χωρίς συνοδό, να ζητούν δωρεάν εισιτήριο.

— Όχι, κύριε προϊστάμενε, άποκρίθηκε μια κοιμισμένη φωνή από το βάθος, δεν υπάρχει.

— Βλέπετε λοιπόν, δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση.

— Όστε, κύριε, έκανε το παιδί με φωνή που έτρεμε, δεν θα μπορούσαμε να πάμε να βρούμε το θετό μας; Ω Θεέ μου, Θεέ μου, τί θα γίνουμε;

— Ακούστε μια στιγμή. Ίσως να βρεθῇ τρόπος. Αυτό που σου προτείνω μπορεί να μην είναι πολύ σωστό, μα αισθάνομαι ενδιαφέρον για σένα, έπειδή μου φαίνεται καλό παιδί. Έχω κι' εγώ τρία παιδιά και συλλογίζομαι τί θ' άπογίνονταν αν ποτέ βρίσκονταν στη θέση σας. Αφ'ημέ μου έδω την αίτησή σου, θα παρακαλέσω μερικούς αξιότιμους κυρίους να την υπογράψουν ως έγγυηται και θα την δώσω εγώ ο ίδιος στον γενικό γραμματέα της Νομαρχίας. Ίσως αυτό να φθάση.

— Αχ, κύριε, σάς ευχαριστώ πολύ. Και πότε να ξανάρθω;

— Έλα σε πέντε-έξη μέρες.

— Σε πέντε-έξη μέρες; Αλλά, κύριε, μόνον επτά φράγκα και σαράντα λεπτά μας έχουν άπομείνει.

— Δυστυχισμένο παιδί. Αλλοίμονο, κι' εγώ ένας άπλός υπογραμματεύς είμαι και ο μισθός μου μόλις με φτάνει για να ζήσω. Τέλος πάντων, έλα αύριο. Θα προσπαθήσω να τελειώσω την υπόθεσή σου όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Εύθους μόλις κλείσω το γραφείο μου άπόψε θα φροντίσω να μαζέψω τις υπογραφές. Λοιπόν αύριο, μικρέ μου.

— Αύριο, κύριε, και σάς ευχαριστώ πολύ για την καλωσύνη σας.

Αφού άποχαιρέτισε τον υπάλληλο ο Γιάννης Καστέρας πήρε μαζί του και τους δυο άδελφούς του και τα τρία παιδιά, πιασμένα από τα χέρια κατέβηκαν τη μεγάλη πέτρινη σκάλα της Νομαρχίας.

Ο Γιάννης σκεπτόταν πόσο δύσκολη ήταν η θέση τους. Μέσα του ένοιωθε κάποια άνησυχία όταν σκεπτόταν πως θα μπορούσε να τα καταφέρει ως αύριο με τα επτά φράγκα που είχε στην τσέπη του. Και είχε φαντασθῇ με όλη του την άφέλεια πως θα του έδιναν άμέσως το εισιτήριο δωρεάν και ετι εύθους θα έμπαινε στο διαπόρι με τους άδελφούς του, δίχως να χρειασθῇ να άγγίση τη μικρή του περιουσία. Ενώ τώρα έπρεπε να φροντίση να βρούμε ένα μέρος όπου να φάνε και να κοιμηθούν τη νύχτα χωρίς να δώσουν πολλά χρήματα. Θα ήταν ένθουσιασμέ-

νος αν μπορούσαν να φύγουν την άλλη μέρα, γιατί τα λίγα χρηματάκια που είχαν θα ξοδεύονταν πολύ γρήγορα και τότε τί θα γίνονταν; Ποιόν να πάνε και να βρουν σ' αυτή τη μεγάλη πόλη όπου δεν γνώριζαν κανένα; Τα δυο άδελφια του Γιάννη, με την ξενισασιά της ηλικίας τους, δεν σκέπτονταν τίποτε άλλο παρά πως επιτέλους θα έβγαίνουν από μέσα από το μεγάλο αυτό και σκοτεινό κτίριο όπου τόσες ώρες έμεναν καθισμένοι άκούνητοι. Άλλωστε ο Γιάννης έκρινε όλότελα περιττό να τους πῇ τις άνησυχίες του και τους δήλωσε μόνον πως θάφευγαν την άλλη μέρα. Οι μικροί δεν τον ρώτησαν περισσότερα κι' άρχισαν να κατεβαίνουν άργά-άργά τις σκάλες.

Όταν έφτασαν στο πλατύσκαλο του πρώτου πατώματος, άναγκάστηκαν να παραμερίσουν, για να κάνουν τόπο να περάσουν πέντε-έξη άνθρωποι που ανέβαιναν όλοι μαζί. Ο μικρότερος από τα τρία άδελφια, ο Φραγκίσκος τραβήχτηκε ως την είσοδο από ένα σκοτεινό διάδρομο. Εκεί το πόδι του σκόνταψε επάνω σε ένα πράγμα αρκετά χοντρό και χωρίς να σκεφθῇ έσκυψε και το σήκωσε. Ήταν ένα πορτοφόλι πέτσινο, τόσο γεμάτο από χαρτιά, ώστε δεν έκλεινε καλά.

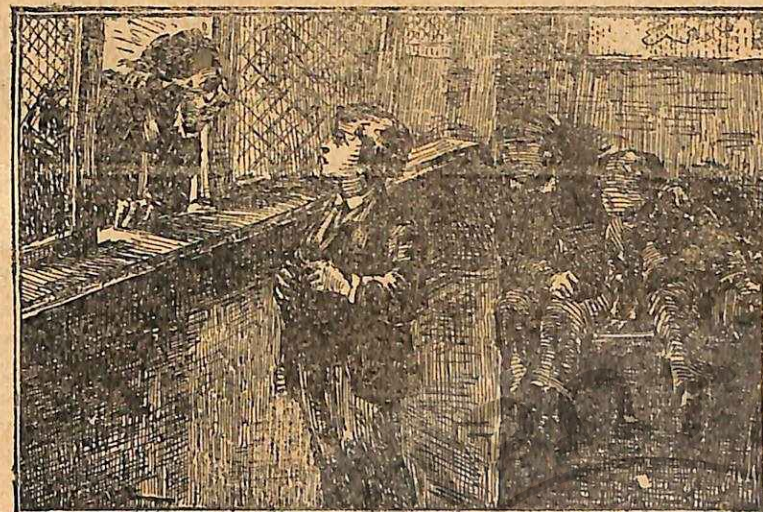
Ο Φραγκίσκος έδωσε το πορτοφόλι στον Γιάννη κι' εκείνος το άνοιξε για να ιδῇ μήπως μπορούσε να βρῇ τ' όνομα του ιδιοκτήτη του. Με το άνοιγμα είδε ένα χοντρό μάτσο από χαρτονομίσματα κι' ύστερα σε μια μεταλλινή πλάκα που βρισκόταν κολλημένη από το μέσα μέρος είδε χαραγμένες αυτές τις λέξεις: Μάριος Γαστάλδης, πλοίαρχος της Μαρίας-Γαβριέλλας.

Ο Γιάννης έμαθε αυτό που ήθελε να μάθῃ. Έκλεισε άμέσως το πορτοφόλι και για μεγαλύτερη ασφάλεια το έχωσε στην άπομέσα τσέπη του σακακιού του. Χωρίς να μετρήσῃ τα χαρτονομίσματα κατάλαβε πως ήταν πολλά χρήματα. Τί έπρεπε να κάνῃ τώρα; Στην άρχῃ σκέφτηκε να παραδώσῃ το πορτοφόλι στον κλητήρα της Νομαρχίας να το φυλάξῃ ώσπου να το ζητήσῃ εκείνος που το έχασε, ύστερα όμως άλλαξε γνώμη: "Αν τυχόν ο κλητήρας δεν ήταν τίμιος άνθρωπος και κρατούσε τα χρήματα;

Άλλά που λοιπόν να πάῃ για να κατορθώσῃ να εύρῃ τὸν πλοίαρχο Γαστάλδη και να τοῦ δώσῃ ο ίδιος το πορτοφόλι του;

Καθὼς βρισκόταν σ' αυτή την άμηχανία ήρθε στο νοῦ του ο ευγενικός υπάλληλος της Νομαρχίας που τοῦ είχε μιλήσει με τόση συμπάθεια. Παίρνοντας λοιπόν πάλι μαζί του τ' άδελφια του άρχισε να ξαναεβαίνει τη σκάλα για να πάῃ στο γραφείο του.

Μα δεν είχε καλά-καλά άνεβεί ούτε δέκα σκαλοπάτια και άκουσε από πάνω του δυνατές φωνές και διαστικά θήματα. Ένας παχύς άνθρωπος με το κεφάλι ξέσκεπο και κόκκινος σαν να ήταν έτοιμος να σκάση, φώναζε και χειρονομούσε σαν τρελλός άνάμεσα σ' ένα πλήθος από υπαλλήλους και άλλους περιέργους που είχαν μαζευτεί γύρω του.

— Εσύ είσαι ο Γιάννης Καστέρας; (Σελ. 4, στήλ. α')

— Σας λέω ότι μου τ'έκλεψαν! φώναζε. Πριν από λίγα λεπτά το είχα, είμαι θεοβιάστατος. Το άνοιξα μάλιστα εκεί κάτω στο πλατύσκαλο και έβγαλα ένα χαρτί που μου χρειάστηκε κι' έπειτα το έβαλα πάλι στην τσέπη μου, το θυμάμαι καλά, ώστε ο κλέφτης δεν θα είναι μακριά και πρέπει να τον βρω.

Κι' έτρεξε να κατεβῇ τη σκάλα, μα τη στιγμή που περνούσε μπρός από τον Γιάννη, εκείνος τον σταμάτησε και τοῦ είπε:

— Είπατε ο κύριος Μάριος Γαστάλδης, πλοίαρχος της Μαρίας-Γαβριέλλας;

— Βέβαια! μα άφησέ με να περάσω, διαβολόπαιδο, που βρήκες την ώρα να μου μιλήσῃς;

— Όστε αυτό βέβαια θα τρέχετε να βρῇτε; έξακολούθησε ο Γιάννης μ' όλη του την άπάθεια, βγάζον-

τας το πορτοφόλι από την τσέπη του.

— Το πορτοφόλι μου! φώναξε ο χοντρός πλοίαρχος, άρπάζοντάς το από τα χέρια του Γιάννη.

Με μια ματιά θεοβιάστηκε πως το μάτσο με τα χαρτονομίσματα ήταν άπείραχτο, κι' ύστερα ανέβηκε πάλι τρέχοντας τη σκάλα και ξαναμπήκε στο γραφείο, φωνάζοντας σαν τρελλός: «Νά το, το βρήκα!».

Ο Γιάννης τα έχασε μια στιγμή με τον τόσο λίγο ευγενικό τρόπο του πλοίαρχου, γιατί νόμιζε πως άξιζε τουλάχιστον ένα ευχαριστώ για το καλό που έκανε στον παράξενο αυτόν άνθρωπο. Στο τέλος, άφού συνήλθε από την εκπληξή του, βγήκε από τη Νομαρχία μαζί με τα δυο άδελφια του, και άφού πέρασε από την πλατεία, πήρε ίσα τον μεγάλο δρόμο που άνοιγόταν μπροστά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ο Πλοίαρχος Μάριος Γαστάλδης

Σε μια γωνιά του μεγάλου αυτού δρόμου υπάρχει ένα μαγαζί που οι διτρίνες του τραβούν όλες τις ώρες της ημέρας πλήθος κόσμου. Ο Γιάννης και οι δυο του άδελφοί μιμήθηκαν κι' αυτοί τους άλλους διαβάτες, στάθηκαν λιγάκι μπρός στο μαγαζί για να ιδούν τα ώρατα πράγματα που ήταν στις βιτρίνες του κι' ύστερα έξακολούθησαν το δρόμο τους.

Τη στιγμή που έστριβαν ο Γιάννης ένοιωσε ένα χέρι να πέφτῃ βαρὺ στον ώμο του και άκουσε μια φωνή λαχανιασμένη να τοῦ λέῃ:

— Α, τέλος πάντων, σ' έφτασα! Τόσην ώρα σε κυνηγῶ! Δεν μου λές σε παρακαλώ, γιατί δεν μ' έπερίμενες εκεί στη σκάλα;

— Μα δεν μου είπατε να σάς περιμένω, κύριε πλοίαρχε.

— Δεν σου είπα; Μπορεί. Μήπως ήξερα εκείνη τη στιγμή που είχα το κεφάλι μου; Αλλά αν ήξερες καλά τον Μάριο Γαστάλδη δεν θα είχα άνάγκη να σου πῶ εγώ ότι ποτέ δεν φάνηκα άχάριστος. Και η ευεργεσία που μου έκανες εσύ, παιδί μου, ήταν πολύ μεγάλη, το καταλαβαίνεις και μόνος σου.

(Ακολουθεί)

KIMON ALKIDHS

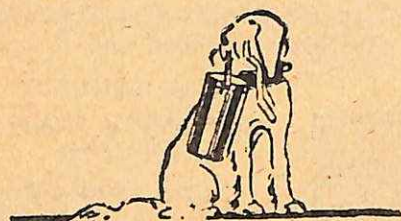
ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΓΙΑ ΣΚΥΛΟΥΣ

Θα ξέρετε βέβαια, πώς στις έμπολεμες χώρες όλοι οι πολίτες είναι υποχρεωμένοι, όποτε βγαίνουν έξω, να παίρνουν μαζί τους και την αντιασφυξιογόνο προσωπίδα τους. Την προσωπίδα αυτήν τη βάζουν μέσα σ' ένα κουτί μακρουλά ή στρογγυλό και την κουβαλούν μαζί τους όπου κι' αν πάνε. "Όσο απαραίτητη όμως κι' αν

είναι η προσωπίδα είναι συχνά πολύ ένοχλητική. Ιδίως όταν μεταφέρει κανείς κι' άλλα πακέτα. Στο Λονδίνο λοιπόν μερικοί έξυπνοι Λονδρέζοι βρήκαν ένα πολύ πρακτικό μέσον για να μην τους ένοχλει η προσωπίδα τους. Την εμπιστεύονται στον σκύλο τους και τους την κουβαλάει αυτός. Φαντασθήτε όμως αν βοισκόταν κανένας σκύλος αρκετά έξυπνος, που να ήξερε σε τι χρησιμεύει η προσωπίδα και μόλις σήμαινε ο συναγεμμένος να την έβγαζε από το κουτί και να την φορούσε, αφήνοντας τον άφρεντικό του στα κρύα του λουτρού. "Αλλά ποιος σκύλος κάνει ποτέ ένα τέτοιο πράγμα;

Δέ λέμε όλοι μας: «πιστός σαν το σκυλί»;

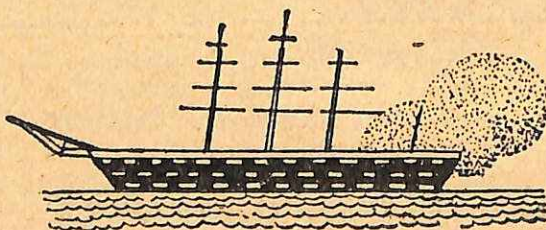
ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

"Όλον αυτό τον τελευταίο καιρό διαβάσετε στις εφημερίδες για τορπιλισμούς και για καταβυθίσεις πλοίων και σας πονεί η καρδιά σας όταν βλέπετε τα όρκα περιφέρονται και καινούργια βαπόρια, που γάνονται από τη μια στιγμή στην άλλη, στο βάθος των ωκεανών. Κι' όμως ως χτές ακόμη υπήρχε και έπλεε επάνω στα κύματα το πιο παλιό καράβι του κόσμου, η "Ιάβα", ένα τρικάρτο πλοίο που είχε ναυπηγηθεί στα 1813, που είχε φθάσει δηλαδή στην σεβαστή ηλικία των εκατονεκοσιέξι ετών.

Το πλοίο αυτό είχε ναυπηγηθεί στην Καλκούττα και στα νειάτα του ήταν ένα ισχυρό πολεμικό 1175 τόνων, όπλισμένο με 30 κανόνια. Χρόνια πολλά έχριζε τις θάλασσες όλου του κόσμου, στο τέλος όμως το έφεραν στο Γιβραλτάρ και το άγκυροβόλησαν όριστικά στο λιμάνι του. Την εποχή εκείνη η "Ιάβα" ήταν 43 ετών. Μόλο που ήταν όμως σχετικά νέο ακόμα, είχε τελειώσει πια γι' αυτό όριστικά η ώρα της ταξιδιάρικης ζωής στις θάλασσες και στους ωκεανούς. Τό παρώπλισαν και το έκαναν πλωτή καρβουναποθήκη.

Τον ρόλο αυτόν τον κράτησε πιστά η "Ιάβα" όγδοντατρία όλόκληρα χρόνια και οι ναυτικοί που περνούσαν από το Γιβραλτάρ την είχαν τόσο πολύ συνειθίσει, ώστε τους φαινόταν σαν ν' αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος του τοπίου, είχαν δέ πλάσει ένα σωρό θρύλους και ιστορίες γι' αυτήν, που τις διηγόνταν κάθε φορά όταν περνώντας από το Γιβραλτάρ αντίκριζαν τη γέριχη φρεγάδα άγκυροβολημένη μπροστά στο άγγλικό φρούριο.

"Όλα τα πράγματα έχουν όμως ένα τέλος. Και η καίμενη η "Ιάβα" ήταν τόσο γέριχη, τόσο σάπια και σαρακφαγωμένη, που στο τέλος αναγκάστηκαν να την πουλήσουν για

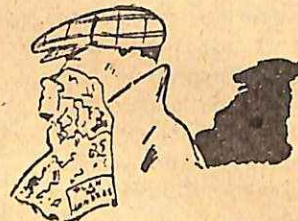

παλιοσιδερίκα. "Ότσο πριν πεθάνει έκανε το τελευταίο ταξίδι της από το Γιβραλτάρ στο λιμάνι, όπου θα την παραλάβουν οι εργάτες με σφυριά και με σκεπάρνια και θα διαλύσουν σε κομμάτια το γέρικο κουφάρι της.

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Να τώρα και μια μόδα που μάς έρχεται από το Λονδίνο, μια μόδα σ' αλήθεια πρωτότυπη και πρακτική. Η αλήθεια είναι πως σαν το καλοσκέφθηκα δεν την βρήκα και τόσο πρακτική.

Λοιπόν ένας έμπορος στο Λονδίνο έβγαλε τώρα τελευταία κάτι καινούργια μαντήλια, όπου έχουν επάνω τυπωθεί ένα λεπτομερές χάρτη του Λονδίνου, με τα όνόματα των δρόμων του με τα μνημεία του, με τα λεωφορεία του, με όλα, έτσι ώστε όταν έρθει κανένας ταξιδιώτης στο Λονδίνο και δεν ξέρει καλά τα κατατόπια δεν έχει ανάγκη ν' αγοράζει ένα βαρύ και ανοικονόμητο χάρ-

τη από χονδρό χαρτί που να μην ξέρει που να τον φυλάξει και πως να τον ανοίξει; παίρνει ένα κομψότατο μαντηλάκι που το χώνει στην τσέπη του και όποτε θέλει το βγάζει και το συμβουλεύεται. Για φαντασθήτε όμως τί θα γίνει αν πάθι κανείς καμιά φορά συνάχι; η θα ξεχαστεί και θα βγάλει το μαντήλι αυτό από την τσέπη του και τότε θα καταστρέψει το χάρτη του και είναι φέδος να χαθεί μέσα στο άπεραντο Λονδίνο, η δεν θα το χρησιμοποιήσει, κι' αν δεν έχει άλλο μαντήλι... "Εγώ πάντως αν ήμουν πολύ συναχμένος θα το μεταχειριζόμουν!

ΑΥΤΟ ΜΗΝ

ΤΟ ΠΗΤΕ Σ' ΑΛΛΟΝ

γιατί θα πούν πως πολύ κακά πράγματα σας μαθαίνω. "Ακούστε το όμως για να γελάσετε: Τον πρώτο αριθμό του Σουηδικού λαχείου τον κέρδισε ένας μικρός Σουηδός εφημεριδοπώλης. Και ξέρετε γιατί; Γιατί ήταν πολύ βρώμικος!!! Το τυχερό αυτό λουστράκι είχε τέτοια αντιπάθεια στο σαπούνι, που οι συνάδελφοί του τον είχαν βγάλει "γουρουνόπουλο". "Από τα λαχεία λοιπόν που είχε πάρει να πουλήσει ένα το είχε λιγδώσει τόσο πολύ, ώστε ντράπηκε να το δώσει πίσω και το κράτησε ο ίδιος για λογαριασμό του. Και το λαχείο αυτό ακριβώς κέρδισε τον πρώτον αριθμό!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΟ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ ΚΑΙ Ο ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΣ

Μια από τις ωραιότερες και τις πιο φιλόξενες χώρες του κόσμου είναι η Τουριστία. "Αλλωστε και η κυριότερη, η μόνη σχεδόν ασχολία των κατοίκων είναι ο τουρισμός— αν και θάπρεπε, δυστυχώς, να πω «ήταν» και σε λίγο θα ιδήτε το γιατί.

Πουθενά, σε κανένα άλλο μέρος του κόσμου δεν εύρισκε καλύτερη υποδοχή, περισσότερες ανέσεις, μεγαλύτερη περιποίηση ο ξένος ταξιδιώτης.

Η Τουριστία είναι χώρα θαλασσίνη, όπως και η δική μας. Οι ταξιδιώτες λοιπόν που πήγαιναν να την ιδούν, έρχονταν με το βαπόρι. "Εχτε ταξιδεύει με βαπόρι για να πάτε σε ξένο μέρος; "Ε, λοιπόν έχω ταξιδέψει, σας λέω πως τίποτε δεν είναι πιο δυσάρεστο όταν ξεμπαρκάρεται κανείς σ' ένα λιμάνι, παρά να τρέχει να ψάχνει για ξενοδοχείο. Δεν ξέρει κανείς που να πάει, από δω τον πολιορκούν δυο άχθοφόροι, από κει ένας πορτιέρης, από μπρός ένας γαλονάς, από πίσω άλλος γαλονάς και καθε ένας απ' αυτούς αντιπροσωπεύει ένα ξενοδοχείο και θέλει σώνει και καλά να σας πάρει στο δικό του.

"Ε, λοιπόν στην Τουριστία είχαν βρει ένα μέσον περίφημο για να λύσουν αυτό το πρόβλημα. Είχαν καθιερώσει τα «πλωτά ξενοδοχεία». Τα ξενοδοχεία αυτά ήταν κτίρια πελώρια με έξη ή επτά πατώματα, κτισμένα επάνω σε σχεδίες. Μόλις ο ασύρματος έδοποιούσε πως φθάνει ένα βαπόρι, άμέσως ένα ή περισσότερα ξενοδοχεία «έβαζαν μπρός» και πήγαιναν να προϋπαντήσουν το βαπόρι στην ανοικτή θάλασσα.

"Ετσι κανείς μπορούσε να διαλέξει άνετα την κήμρα του και να εγκατασταθεί σ' αυτήν πριν φθάσει στο λιμάνι.

"Αλλά και ύστερα, στο διάστημα της διαμονής του ξένου στην Τουριστία, το ξενοδοχείο άλλαζε κάθε μέρα άγκυροβόλι και κάθε πρωί που ξυπνούσε κανείς μπορούσε ν' απολαύσει ένα καινούργιο όραιο τοπίο απ'

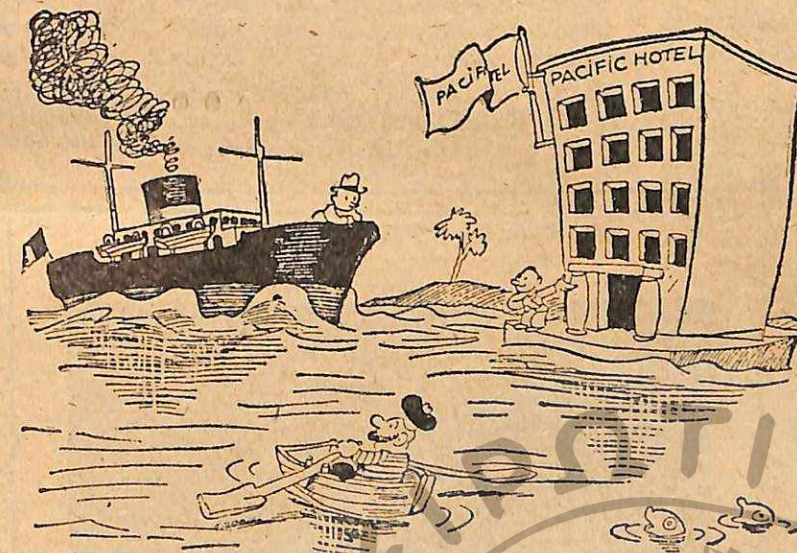
τα παράθυρα της κήμαράς του. "Αν θέλατε να κάνετε ένα θαλασσινό περίπατο δεν είχατε ανάγκη να νοικιάσετε βάρκα ή κόττερο. Φωνάζατε τον υπάλληλο του ξενοδοχείου και του λέγατε:

— Θα ήθελα να πάω σ' εκείνο το νησάκι αντίκρυ να ψαρέψω καθούρια.

Δυό λεπτά αργότερα το ξενοδοχείο έβαζε πλώρη κατά το νησάκι και άραζε στην παραλία, όπου σας βόλευε να ψαρέψετε τα καθουράκια σας.

Υπήρχαν όμως και κάθε λογής κήμρες εύκολες και ικανοποιήσεις για τους περιηγητές που ήθελαν να βγουν από το ξενοδοχείο τους και να κάνουν ένα μικρό γύρο στα περίχωρα.

Παντού σ' όλους τους άγρους, στους δρόμους, στους κήπους ήταν ένα πλήθος όπωροφόρα δέντρα: μηλιές, ροδακινιές, πορτοκαλλιές, συ-

Τα ξενοδοχεία έβαζαν μπρός και προϋπαντούσαν το βαπόρι (Σελ. 7, στ. α').

κιές κλπ. Δεν είχε κανείς παρά ν' απλώσει το χέρι του και να κόψει τι του άρεσε. Αυτό όμως δεν μπορούσε να το κάνει γιατί θα ήταν καθαρή κλεψιά. "Ετσι στη βάση του κορμού κάθε δένδρου ήταν χαραγμένη μια μικρή σχισμάδα όπου μπορούσε κανείς να ρίξει ένα φραγκάκι. Εθώς μόλις τόρριχνε κάπ! ένα ζουμερό πορτοκάλι, ένα κόκκινο μήλο ή ένα μυρωδάτο αχλάδι του έπεφτε στο χέρι του.

Η μεγαλύτερη όμως «άττραξιν» της Τουριστίας ήταν το ηφαίστειό της ο Τριπόδοκος, ένα ηφαίστειο παμμέγιστο και μεγαλοπρεπέστατο.

"Όταν το βλέπατε από μακριά φαίνονταν ήσυχο, σαν οδυμένο από πολυάριθμους αιώνας. Πλησιάζατε τον κρατήρα του, κι' έσκαλοθύσε να μην κάνει ούτε κίχ! Μόλις όμως ρίχνατε

στον κρατήρα του ένα τάλλητρο, εθώς το φιλότιμο ηφαίστειο ξυπνούσε, άρχιζε να βγάξει καπνούς, να μπουμπουνίζει και να κάνει θόρυβο μεγάλο. Η λάβα έβραζε και ξεχυνόταν κι' έτσι είχατε μπροστά σας μια έκρηξη πρώτης γραμμής και λέγατε πως το θέαμα αξίζει το τάλλητρο που δώσατε.

Στην Τουριστία πήγαιναν κάθε χρόνο πλήθος περιηγητές κι' έτσι το ηφαίστειο είχε σχεδόν πάντα δουλειά. Κι' επειδή οι περιηγητές εύρισκαν πολύ διασκεδαστικό αυτό το πράγμα, το έβαζαν να δουλεύει από το πρωί ως το βράδυ. Κάθε έκρηξη βαστούσε πέντε λεπτά, αν λοιπόν έσθε δυνατοί στην άριθμητική, μπορείτε να υπολογίσετε πόσα τάλλητρα καταβρόχιζε την ημέρα ο Τριπόδοκος.

Δίχως άλλο θα είχε βάλει αρκετά παραδάκια στην μπάντα κι' αν το πράγμα εξακολουθούσε έτσι, ύστερα από λίγα χρόνια θα μπορούσε ν' αποτραβηχθεί από την «ένεργό υπηρεσία» και να περάσει ήσυχα γεράματα με τα εισοδήματά του. Μ' αλλοίμονο! αλλιώς το θέλησε η μοίρα.

Η ιστορία είναι πολύ απλή και μπορώ να σας την διηγηθώ με τρία λόγια. "Όπως σας είπα και παραπάνω, μ' ένα τάλλητρο το ηφαίστειο έκανε μια έκρηξη που κρατούσε πέντε λεπτά. "Αν ρίχνατε ένα δεκάρικο, η έκρηξη ήταν λίγο πιο δυνατή και κρατούσε λίγη ώρα περισσότερη. "Αν ρίχνατε ένα πενήνταρι, βλέπατε μια καταστροφή σε μικρογραφία.

Λοιπόν μια όρκα ημέρα ένας "Αμερικανός εκατομμυριούχος ανέβηκε επάνω στον Τριπόδοκο. Τη στιγμή που έφθασε στο στόμιο του κρατήρα άνοιξε το πορτοφόλι του γυρεύοντας να βρή κάτι.

"Ενα μικρό χαρτάκι έπεσε από το πορτοφόλι του, ο άνεμος το παρέσυρε και το έριξε μέσα στον κρατήρα.

Δυό λεπτά αργότερα φοβερές δονήσεις έτράνταξαν τη χώρα. Μαύρα πυκνά σύννεφα σκέπασαν τον ούρανό, μια πόρινη στήλη λάβας ύψους σε ύψος 300 μέτρων κι' ύστερα χύθηκε σαν χείμαρρος επάνω στην δυστυχισμένη Τουριστία και μέσα σε

λίγα δευτερόλεπτα την έκαψε δολοκλήρη!

Τό χαρτάκι που ξέφυγε από το πορτοφόλι του Αμερικανού ήταν ένα τσέκ 50.000 δολαρίων!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΛΩΝΙΤΗ (ΛΑΪΚΟΣ ΜΥΘΟΣ)

Ένας Κεφαλλονίτης έκανε τον πραγματευτή. Γύριζε και πουλούσε πράματιες στα χωριά, περνώντας από το κάθε ένα μια φορά την βδομάδα.

Κάποτε που ξεπούλησε όλο το έμπορεύμα του σε κάποιο όρεινό χωριό, που ήτανε πέντε ώρες μακριά από την πολιτεία, αποφάσισε να κατεβή άμέσως σ' αυτή για νέα προμήθεια.

Μόλις ξεκίνησε, τον αντάμωσε ένας διάβολος μεταμορφωμένος σε άνθρωπο και τον ρώτησε:

— Αϊ! πατριώτη, για ποῦ νάχω καλὸ ρώτημα;

— Κατεβαίνω στὴ χώρα.

— Κι' ἐγὼ γιὰ ἐκεῖ εἶμαι, πάμε μαζί!

— Γιατί ὄχι, ὁ δρόμος γυρεύει τὴ συντροφιά.

Ἀμα προχωρήσανε λίγο, τοῦ λέει ὁ διάβολος.

— Μιὰ καὶ εἶναι τόσο μακριὰ ἡ πολιτεία καὶ κανένας μᾶς δὲν ἔχει ζῶο, νὰ ρίξουμε τὸν κόμπο κι' ὅποιος θὰ κερδίσει θὰ καθαλλήση τὸν ἄλλον καὶ θὰ πηγαίνει ἔτσι καθάλλα τραγουδώντας ὁλοένα.

Ἀμα τελειώση ὅσα τραγούδια ξέρει, θὰ ξεκαθαλλήση, νὰ καθαλλήθῃ ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὥς ποῦ νὰ σώσῃ κι' ἐκεῖνος τὰ δικά του.

— Σὺμφωνοὶ ἀπάντησε ὁ Κεφαλλονίτης.

Ἐρρίξαν τὸν κόμπο, κέρδισε ὁ διάβολος, σὰν διάβολος ποῦ ἦταν! κι' ἄμέσως μ' ἕναν πῆδο βρέθηκε στοὺς ὤμους τοῦ Κεφαλλονίτη καὶ χαρούμενος ποῦ μὲ τὴν διαβολιά του γίνθηκε πρῶτα αὐτὸς καθαλλάρης, ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ.

Τραγουδῆσε καμμιὰ ὥρα, ὥς ποῦ τέλειωσε τὰ τραγούδια του καὶ πέζεψε. Τότε τὸν ἔκα-

βάλλησε ὁ Κεφαλλονίτης κι' ἐπίασε τὸ τραγούδι του ποῦ δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο, ἀπὸ ἕνα ἀτέλειωτο τραλα-λά, τρα-λα-λά, τρα-λα-λά.

Πέρασαν ἔτσι δύο-τρὲς ὥρες, ὥς ποῦ ὁ διάβολος κουρασμένος πιά—γιατὶ μεταμορφωμένος σὲ ἄνθρωπο εἶχε καὶ ὅλες τὲς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες—ἔχασε τὴν ὑπομονή του καὶ τὸν ρώτησε:

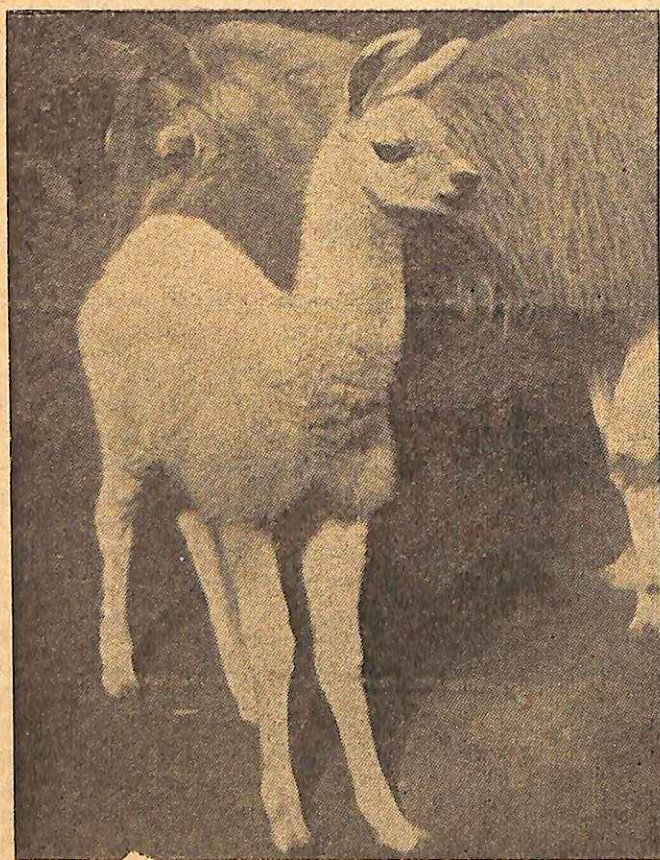
— Αἶ! πατριώτη, δὲν κοντεύεις νὰ τελειώσῃς αὐτὸ τὸ τραγούδι σου;

— Ἀκόμα δὲν ἄρχισα, τοῦ ἀπάντησε χαμογελώντας ἐκεῖνος, ἀπὸ τώρα τὸ βαρέθηκες; καὶ μὲ πιδ δυνατὴ φωνὴ τὸ ξεκαλοῦθησε καὶ μόνο σὰν ἔφτασαν λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία ξεκαβάλλησε χωρὶς νὰ ἔχῃ τελειώσει τὸ μονότονο τραλα-λά του.

Ὁ διάβολος ἀφρισμένος ἀπὸ τὸ πάθημά του γίνθηκε μονομιᾶς ἄφαντος, βλαστημώντας τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή ποῦ βάλθηκε νὰ κἀνῃ παρέα μὲ Κεφαλλονίτη γιὰ νὰ τὸν τυραννήσῃ, καὶ δὲν τὸ κατάφερε γιατί βρῆκε τὸν μᾶστορή του!

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ένα χαριτωμένο λάμα, ἀπὸ τὸν Ζωολογικὸ κήπο τοῦ Ἀμβούργου

Η ΧΕΛΩΝΑ ΚΙ' Ο ΛΑΓΟΣ

Ἡ χελώνα κι' ὁ λαγὸς ἦταν σέμπροι κι' εἶχαν ἕνα χωράφι. Κάποτε εἶπαν νὰ σπείρουν τὸ χωράφι, νὰ τὸ θερίσουνε μαζί καὶ νὰ μοιράσουνε τὸ γέννημα.

Τὸ σπείρανε, τὸ θερίσανε, τ' ἄλωνίσανε· ἐκεῖ πάνω στὴ μοιρασιά δὲ μονοιάζανε.

Λέει ὁ λαγὸς τῆς χελώνας:

— Τί δικό μου καὶ δικό σου; σάματις εἶναι καὶ πολὺ; νὰ βάλουμε ἕνα στοίχημα νὰ παρατρέξουμε, κι' ὅποιος φτάσῃ πρῶτος στὸ σωρὸ μὲ τὸ γέννημα, ἐκεῖνος θὰ τὸ πάρῃ.

Χαράξανε πιά τὰ σημάδια ἀπὸ ποῦ θὰ ξεκινήσουνε. Λέει ὁ λαγός: «Ἐγὼ μὲ μιὰ σαλιτιά θὰ βρεθῶ στὸ σωρὸ, ἔτσι κι' ἄλλοιῶς τὸ γέννημα δικό μου εἶναι. Ἀς γείρω νὰ πάρω λίγον ὕπνο καὶ θὰ κοιμηθῶ καὶ θὰ ξυπνήσω καὶ ἡ χελώνα οὔτε ξεκινήμενα δὲν θάχῃ ἀκόμα.

Πλάγιασε ὁ λαγός, βαρυκοιμήθηκε, ἔκαμε ὥρες νὰ ξυπνήσῃ. Ἡ χελώνα ἡ κακομοῖρα ξεκίνησε τάκου-τάκου, ὥσπου νὰ ξυπνήσῃ ὁ λαγὸς εἶχε φτάσει στὸ γέννημα καὶ καθόταν κιόλας ἐπάνω.

Ξυπνάει καμμιὰ φορά ὁ λαγός, ἀνακλαδίζεται. «Ἀς κἀνῶ τώρα, λέει, καμμιὰ σαλιτιά ὥς τὸ γέννημα». Φτάνει ἐκεῖ, βλέπει τὴ χελώνα κι' ἦταν καθισμένη ἐπάνω στὸ σωρὸ.

— Ἐδῶ εἶμαι κουμπάρε, τοῦ λέει, ἔφτασα πρὶν ἀπὸ σένα.

Τὸ πῆρε πιά τὸ γέννημα ἡ χελώνα.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΦΕΥΓΑΤΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ

Ἀχ τὸ θεόρατο βουνὸ
Γιατί δὲ χαμηλώνει;
Χριστέ μου, ἂν ἦταν βολετὸ
Νὰ δώσω μιὰ νὰ τὸ διαβῶ
Σὰν ἕνα χελιδόνι!

Ὡραία τῆς Ἀνοιξὸς πουλιὰ
Γιὰ πέρα μισμένα,
Δανειστέ μου τὰ φτερά,
Καὶ νέα λαλήματα γλυκὰ
Θὰ μάθετε ἀπὸ μένα.

Τί λέω! Τερπνότατη φωνὴ
Σὰς ἔδωκεν ἡ φύση,
Καὶ μὲ τὰ μάγια τῆς αὐτῆ
Ὁλόχῃ τῇ χάρι κάθε αὐγὴ
Τὸ φῶς μου νὰ ξυπνήσῃ.

Ἐγὼ—καὶ ἂς πλέκο τεχνικὰ
Τοῦ τραγουδιοῦ τὸ στίχο—
Πέρα, σὲ τούτη τὴν ἔρμια
Ξυπνάω τριγύρω μοναχὰ
Τῆς λαγκαδιάς τὸν ἦχο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΑ ΔΥΟ ΑΛΕΤΡΙΑ

Ἀλέτρι καιρὸ εἶχε
Πολὺ νὰ δουλέψῃ
Καὶ ἦταν γεμάτο
Σκουριά τὸ ὄνι του.
Τ' ἀδελφί του βλέπει,
Ποῦ λάμποντας ὅλο
Γυρᾷ ἀπ' τὴ δουλειά του.

— Τὰ ἴδια, τοῦ λέει
Τὰ χέρια μᾶς κἀναν,
Καὶ εἴμασ' ἀπ' ὅμοια
Φτιαγμένα ἐμεῖς, ὦλη
Καὶ ὅμως σὺ λάμπεις
Ἐνῶ γὼ θαμπό 'μαι,
Τὴ λάμψη ποῦ βρίσκεις;
Κι' αὐτὸ ἀπαντάει:
— Δουλεύοντας μόνο,
Τὴ λάμψη ἀποκτῶ.

(Ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ)

Δοξαζόμενο Ἀκρωτήρι [B]

Ο ΦΟΥΑΤ

Μιὰ πολὺ φίλη τῆς μαμᾶς εἶχε ἔρθει νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ τὴν ἡμέρα ποῦ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀφιερῶσει στὰ ζῶα, καὶ ὅπως ἦταν φυσικὸ ἡ συζήτηση περιστράφηκε σ' αὐτὸ τὸ θέμα, καὶ σὲ μιὰ στιγμή ἡ κυρία μᾶς εἶπε:

— Θὰ σᾶς πῶ μιὰ ἱστορία ποῦ μοῦ συνέβη ὅταν ἦμουν μικρὴ καὶ δείχνει πόσο τὰ ζῶα εἶναι καλοὶ καὶ ἀφοσιωμένοι φίλοι μᾶς. Ἦμουν τεσσάρων χρόνων ὅταν οἱ ὑποθέσεις τοῦ πατέρα μου μᾶς εἶχαν φέρει σὲ μιὰ ἐπαρχιακὴ πόλη. Μιὰ μέρα ἐνῶ οἱ μεγάλοι ἔκαναν τὸ νοικοκυριό κι' ἐγὼ ἔπαιζα μέσ' τὸ σπίτι, ξαφνικὰ μὲ ἔχασαν. Ἐψάξαν ἐδῶ, ἔψαξαν ἐκεῖ, τίποτε. Τέλος ἔστειλαν τὴν ὑπηρετρία στὸ γραφεῖο τοῦ πατέρα μου μήπως εἶχα πάει. Ξαφνιασμένος ὁ πατέρας μου τῆς εἶπε, ὄχι καί, μαζί τῆς γύρισε στὸ σπίτι γιὰ νὰ μάθῃ ἀκριβῶς τί συνέβαινε. Ἡ μητέρα μου ἀνάστατη τοῦ εἶπε ὅτι ἦταν περισσότερο ἀπὸ μισὴ ὥρα ποῦ εἶχα χαθεῖ καὶ παρ' ὅλες τὲς ἐρευνες σὲ διάφορα γειτονικά καὶ φιλικὰ σπίτια δὲν βρέθηκαν. Φυσικὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια ποῦ συνέβηκε αὐτὸ, δὲν ὑπῆρχαν αὐτοκίνητα γιὰ νὰ ὑπάρχῃ φόβος γι' αὐτοκινητιστικὸ δυστύχημα. Ἀλλὰ σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ πόλῃ ὑπῆρχε ἡ συνήθεια νὰ ἔχουν πηγάδια παντοῦ, σὲ δρόμους καὶ σ' αὐλές, καὶ χωρὶς πεζούλι καὶ σκεπασμένα πρόχειρα μὲ χόρτα καὶ καλάμια, ποῦ γιὰ ἕνα μικρὸ παιδί ἦταν σωστὲς παγίδες. Αὐτὰ σκέπτονταν οἱ γονεῖς μοῦ καὶ ἀνήσυχoi ἀναρωτιόνταν ποῦ νὰ ἦμουν ἄραγε, ὅταν μπαίνει λαχανιασμένος ὁ σκύλος μᾶς Φουάτ καὶ πηδάει ἐπάνω στὸν πατέρα μου, καὶ αὐτὸς σὰν ἀπὸ ἐνστικτὸ τὸν ρωτᾷ:

— Φουάτ, ποῦ εἶναι τὸ παιδί;

Μὲ εἶχαν χάσει καὶ ἐκεῖ, κατὰ τὴν γνώμη του, ὁ σκύλος μὲ ἀκολουθῆσε, ὅταν βγῆκα κρυφὰ ἀπὸ τὸ σπίτι μέχρι τοῦ σημείου ποῦ μὲ εἶδε ὅτι κάθισα ἀφάτης πλέον κοντὰ τῆς καὶ τότε πιά ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ νὰ δώσῃ μῆνυμα στὸ σπίτι. Εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς πῶ τί στοργικὰ μαλώματα ἐδέχθηκα ἐγὼ καὶ τί χάδια ὁ πιστὸς καὶ ἔξυπνος Φουάτ.

Χρόνια πολλὰ πέρασαν ἀπὸ τότε· ἐγὼ μεγάλωσα καὶ ὁ Φουάτ ἐγέρασε. Δὲν ἔβλεπε, δὲν ἄκουε πιά· ἔχασε καὶ τὴν ὀσφρησὴν τοῦ ἀκόρη καὶ χρειάζονταν νὰ τὸν λούζουμε. Κι' ἕνα πρωὶ τὸν βρήκαμε στὸ στῶμα τοῦ ψόφιου. Τὸν θάψαμε σὲ βάθος τῆς αὐλῆς καὶ κάτω ἀπὸ τὸν φύκο, ἐκελεύσαμε ἡ κυρία καὶ σφογγίσανε δύο δάκρυα ἀπὸ τὰ μάτια τῆς.

Δουλοῦδι τῶν Ἀλπεων [B]

ΑΠΟ ΕΝΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

10 Σεπτέμβριου.— Φθινόπωρο... Σύννεφα σκορπισμένα παντοῦ κι' ἡ θάλασσα γεμάτη κύματα ποῦ σπᾶνε ἀφρισμένα. Προμηνύματα... Μὲ κάνουν ἀδιάκοπα νὰ σκέπτομαι πὼς τὸ Φθινόπωρο δὲν εἶναι μακριά. Συχνὰ στὰ

δειλινὰ μένω στὴ σκεπαστὴ βεράντα γιὰ τὴ μέρες τώρα, ὁ ἀέρας φυσᾷ δυνατὰ στὸ περιβόλι, καὶ τὰ σύννεφα πυκνά-πυκνά, δείχνουν νὰ πέσουν σὲ βροχή. Τὰ βράδια ἔτσι περνοῦν μονότονα κι' ὅταν τὸ φεγγαράκι ἀργήσῃ, νὰ φανῇ, τὰ δέντρα κινοῦνται στὸ σκοτάδι ἄσχημα, κι' εἶναι τόσο πληκτικὰ ὅλα γύρω... Κάθονται στιγμὲς ὀλόκληρες ἀκίνητη, κοιτάζω λυπημένα τὸ περιβόλι ποῦταν ἄλλοτε πλημμυρισμένο σὲ φῶς, αὐτὴ τὴν ὥρα, τόσο χαρούμενο καὶ νοιώθω μιὰ βαθειὰ μελαγχολία, προσμένοντας ἔτσι τὸ φθινόπωρο...

13 Σεπτέμβριου.— Σήμερα ἡ Ροδούλα ἦρθε γελαστή, μ' ἕνα χοντρὸ φορεματάκι.

— Πάμε νὰ μαζέψουμε κρινάκια, μοῦ φώναξε ἀπὸ μακριά, θάναί τὰ τελευταῖα τοῦ καλοκαιριοῦ.

Χωθήκαμε στὰ χωράφια καὶ τραβήξαμε κατὰ τὴ θάλασσα. Ἡ Ροδούλα πῆγαινε μπροστά, τραγουδοῦσε ἀδιάκοπα καὶ γελοῦσε ἐνθουσιασμένη ἀπ' τὴν ἰδέα τῆς «νὰ μαζέψουμε κρινάκια».

Κάθε τόσο σταματοῦσε σκίαζε μὲ τὸ χέρι τὰ μάτια καὶ προσπαθοῦσε νὰ διακρίνῃ πὺ μακριὰ τὲς κάτασπρες σειρὲς τῶν κρινῶν στὰ βραχάκια καὶ τὲς πέτρες τὲς ἀκρογιαλίας. Ἄλλοτε ἐδῶ ἦταν τόσο πολλά... νὰ μοῦ φωνάξῃ μὲ βεβαιότητα: «ἐπὶ κάτω θὰ βροῦμε» κι' εἵπειτα νὰ προχωρῇ, ἐξακολουθώντας τὸ τραγούδι τῆς, μὰ κάθε φορὰ μὲ λιγότερη ὁρμή.

Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει κι' ἐμεῖς πηγαίναμε ἀκόμη. Σκοτείνιαζε. Κι' ἐκεῖ κάτω ποῦ ὁ οὐρανὸς ἄγγιζε θάψεις θὰ ψηλὰ βουνὰ εἶχε ἀπλωθεῖ ἕνα ροζ θαμπὸ χρώμα ἀνακατεμένο μὲ μαβί. Ἡ θάλασσα μᾶς ἔστειλε κάπου κάπου στὸ πρόσωπο τοῦς ἀφρούς τῆς κι' ὁ ἀέρας φυσοῦσε τώρα πιὸ δυνατὰ.

Κοιτάζα ἀφηρημένα τὴ Ροδούλα ποῦ τρεχε πάντα μπροστά. Τὴν εἶδα πάλι ποῦ σταμάτησε. Καὶ περὶμένα νὰ πῇ:

— Πιὸ κάτω θὰ βροῦμε, καὶ νὰ ξανακούσω τὸ τραγούδι τῆς. Μὰ γύρισε κοντὰ μου ἀργὰ ἀργὰ. Στὰ μάτια τῆς διάβαζε τὴν ἐννοιαθὰ σκορπισμένη μελαγχολία. Καταλάβαινα καλὰ πὼς αἰσθανόταν κι' ἐκείνη πλῆξῃ σ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ.

Μοῦ εἶπε ἡσυχά: — Εἶναι μαρμαίμενα. Δὲν μπόρεσαν νὰ μείνουν οὔτε στὲς πρώτες μέρες τοῦ φθινοπώρου...

Καὶ σιωπηλὲς πῆγαμε πάλι τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ.

Βασίλισσα Νεφερίτι [A]

«Ένας νοτιάς», «Παρελθόν και μέλλον», «Παλιά βρυσούλα», «Στο δέντρο που έπεσε».

Απορρίπτονται: «Μία φωτογραφία» του Κατακόπου 33. Δεν μπορεί ενώ αναφέρει: για τη φωτογραφία και τις αναμνήσεις που του προκαλεί, να περιγράψει ύστερα το περιστατικό με τόσο φωνογραφική πιστότητα σαν να ήταν χτές. Η δ πρόλογος έπρεπε να λείψει, ή η διήγηση να γίνει σε ύφος πιο ταιριαστό με μία απλή ανάμνηση. — «Στο σφύριγμα» του Α. σπρου Γλάρου. Πολύ εκζητημένες φράσεις. Έπηρεασμένο από άλλα διαδόματα. — «Χιονία» της Δελούδας. Ατεχνο, έχει κάποια αφέλεια. Μ' ένα ξαναδούλεμα θα μπορούσε να γίνει καλούτσικο. — «Τό πατρικό σπίτι» της Ρ. Ρ. Χ. Όρατο αλλά χρονικά αουμβιάστο. Πρώτα παρουσιάζει το κορίτσι να κάθεται τώρα στο παράθυρο και να θυμάται το και το και ύστερα λέει: «χρόνια πέρασαν...». Νά ξαναγραφεί με άλλαχμένο τέλος. — «Ο γερο-βοσκός» του Φήμιου. Πολύ μεγάλο και πολύ «μεγαλιτικό». Μην καταπιάνεστε με τόσο βαρεία θέματα. Χρησιμοποιήτε απλούστερες εκφράσεις, που να τις ξέρετε π. χ. «νωτιαίο, όστουν» δεν υπάρχει. — «Πατρίδα» του Νηρέως. Πολύ βαρύ το θέμα. Έστρεψε πολύ στην απόδοση. — «Θωπεία» του Άνθους της Ανατολής. Πολύ υπερδμεμένο, σπ' στιχουργία ύστερα πολύ. — «Του κάκου» της Ιδίας. Υπερρωμαντικό, ακατάληπτο. — «Δουλούδια» του Ταυρομάχου. Πολύ «περδ» για ποίημα. Πολύ φτωχές φράσεις και ομοιοκαταληξίες. — «Αντίο» του Α. Α. Α. Πολύ μεγάλες φράσεις. Επύθετα και εκφράσεις κοινές.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν εγκρίνεται, ούτε αναμένεται, αν δεν συνοδεύεται από το δικαίωμα, δρ. 10. — Τα εγκρινόμενα ή αναμενόμενα ισχύουν ως την 30 Νοεμβρίου 1940. Όσα συνοδεύονται από Α. έγκριση σε άγρία, και όσα από Κ, σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Χρυσή Άκτινα, κ. (ΒΚ). Κάποιοι, ά. (ΓΒ). Φλίτ, ά. (ΙΔ). Κορίτσι της Ελλάδος, κ. (ΕΨ). Έομήνια, κ. (ΕΖ). Άθωο Διοβολάκι, κ. (ΚΜ). Φρίντων, ά. (ΓΕ). Ρόδες Ουράνης, ά. (Ζ). Ρόβε, κ. (ΡΚ). Χιονισμένος Αίνος, ά. (ΜΚ). Κουρσάρος της Τζιάς, ά. (ΠΤ). Μάρκος Μπότσαρης, ά. (ΑΔ).

Ανανεώσεις Ψευδώνυμων: Λαίς Μπρούνι, κ. Ζωηρό Τριαντάφυλλο, κ. Χαρά, κ. Νηρέας, κ. Πρόμαχος της Έλευθερίας ά. Γέρος του Μωριά, ά. Ίπποτης της Βελγιοστής, ά. Άττε Ίράμ κ.

Η Διάπλασις ασπάζεται τους φίλους της: Γέλλω (ευχαριστώ πολύ για τα ξεσπαθώματα σ' ευχαριστεί κι' ο κ. Φαίδων για το ενδιαφέρον περιμένω κι' εκτενέστερο γράμμα σου) Φρίντων (ανανεώσα τη συνδρομή σου και σου ένέκρινα το ψευδώνυμο. Χαίρω κι' ευχαριστώ πολύ γράφε μου) Στοιγαλιέα του Αίγαίου (θα το διαβάσω με τη σειρά του και θα σου πω πολλές ευχαριστίες απ' τον κ. Φαίδωνα) Ζωηρό Τριαντάφυλλο (ευχαριστώ πολύ για την ανανέωση και τα τρία ξεσπαθώματα' ω, δεν είναι καθόλου μικρή ή βοήθεια που μου δίνεις' μακάρι κι' οι άλλοι να μου έκαναν από τρεις, από δύο, από ένα έστω μόνο συνδρομητή. . .) Κούλαν Μαρκουίτζου (ευχαριστώ για τα καλά λόγια' καλώς να έλθεις, σε περιμένω) Μυγχάουζεν (όλες οι παραγγελίες σου έγιναν' για την εικόνα που λές δεν θυμάμαι, έχω τόσο πολλές! σχεδόν στην τύχη παίρνω κάθε τόσο και δημοσιεύω τ' αποτελέσματα

αυτών των Διαγωνισμών θα δημοσιευθούν άργότερα' το κομμάτι σου θα το διαβάσω) Τσπερδονούλαν, Δουλούδι των Άλπειων κτλ. κτλ.

Είς όσας έπιστολές έλαβα μετά την 28 Νοεμβρίου θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ του νέου 290ου Διαγωνισμού Λύσεων. Βλέπε προκήρυξιν εις την σελ. 11. Αι λύσεις των Άσκήσεων του φυλλαδίου τούτου δεκαί μέχρι της 2 Φεβρουαρίου.

1. Δεξιόγραφος

Άρχατος θεός αφήνει τον αυλό του, Βουνό μιας νήσου παίρνει στο πλευρό του
Κι' έχει' ευδύς ζωγράφο ξακουμένο.
Ταύτα και μένω.

Δουξ Όμπλιγκαντώ

2. Συλλαβόγραφος

Κλεινό νεκροταφείο
Τών Άθηνών μπροστά του
Θά ιδη' εαν' ενόση
Κανείς τα παρακάτου:
Συμπλεκτικό, θεότη,
Μία νότα και μία νήσο.

Δουξ Όμπλιγκαντώ

3. Στοιχειοτονόγραφος

Στη Γαλλία είναι πόλις,
Την ούρα της βγάδω μόλις,
Άνεβάξω και τόν τόνο
Κι' απλό ρήμα σου σκαρώνω.

Νυχτεράγγουδο

4. Αναγραμματισμός

Ένώ στέκεις μοναχός σου,
Άνεμος σ' ανακατώνει.
Κι' υποδιαίρεση του κράτους
Είς τη θέση σου φυτρώνει.

Νυχτεράγγουδο

5. Άστηρ εν Τετραγώνω

* * * * * Όριζόντιος εκ των άνω:
* * * * * πατριάρχης Κων/πόλεως,
* * * * * γυνή της Π. Γραφής, μήν.
* * * * * Ε * * * * Καθέτως εξ άριστερών:
* * * * * αρχαίος δήμος της Άτ-
* * * * * τικης, μέγας αρχαίος ρή-
* * * * * τωρ, αϊγύπτιος θεός.
Διαγωνίως: Τίταν, ήρως της Τροίας.
Πρόμαχος της Έλευθερίας

6. Διπλό Κεφάλι

Είς εκάστην των κάτωτιν λέξεων να προστεθ' εν γράμμα ως κεφαλή, ώστε να σχηματισθούν άλλαι τόσαι λέξεις τ' αρχικά των όποιων ν' αποτελούν κρούτος της Ευρώπης:

Έεις, μήν, άξιος, όν, φρίκη.

Δουξ Όμπλιγκαντώ

7. Γεῖφος

ζρ
ζρ ζρ
σ σφ ω
ζρ ζρ
ζρ
Γέρος του Μωριά

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων του φύλλ. 38

465. Καρμέλα (καρό, μέλα [ν]). — 466. Σήμερον (σύ με ρόν). — 467. Κύμα-θύμα. — 468. Το βιβλίον. — 469. Κ Ε Ρ Κ Υ Ρ Α 470. ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ Ε Α Λ Ρ (έλλη, κλείς, λεύκη, Ρ Α Φ Ε Ι Ο Ν 'Ιδη, δειλί, 'Ηλις, Κ Ε Σ Ν σική). — 471. Ξ Ε Υ Λ Ι Σ Τ Η Σ σπαθώνετε για τ' Ρ Ο Η Ι δωδεκάσιδα. (Η Α Ρ Ν Η Σ Ι Σ ανάγνωσης, εν των κάτω δεξιζ, διαγράφει το σχήμα περιστροφικώς). 472. ΛΟΝΔΙΝΟΝ (Λείος, Όσιος, Νύξ, Δίδω, Ίδιος, Νους, Όλον, Νουνεχίς). — 473. Το πάν έχεται και παρέχεται. — 474. Άν επιμείνης θα με λύσης (αν επί μί, ν εις θα μέλι, σ εις).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 έως 10 το πολύ λέξεις με απλά στοιχεία δρ. 6, το ελάχιστον τμήμα. Πέραν των 10 λέξεων 60 λεπτά ή λέξεις με παχέα δε στοιχεία δρ. 1 και με κεφαλαία δρ. 1, 50. Ό χωριστός στίχος δρ. 5. Οι μη συνδρομηταί πληρώνουν τα διπλά. Η προπληρωμή είναι απαραίτητη.

[Μ' — 1]

Συμπληρώνοντας τρία χρόνια στη Διάπλαση, χαίρετώ φιλικά όλον τον Διαπласόκοσμο.

[Μ' — 2]

Είσερχομένη στον κύκλο σας, Διαπласό-Πουλα, σ'α χαίρετώ. Άνταλλάσσω Μ-Μυστικά, άστέρας με δλους-ε. Ίδιαίτερος Δελούδω. Δίσις: Ειρήνην Ψαραυτή, Δραγούμη Β-Β, Άθηνας (6).

Κορίτσι της Ελλάδος

[Μ' — 3]

Μπαίνοντας για τρίτη φορά στο Διαπласοϊκό σαλονάκι, χαίρετούμε δλους-ε και περιμένουμε τετραδιάκια στη Δ]θυση: Εύφροσύνην Στρατάκη, Κ]πόλεως 261, Άθηνας.

Δουξ Όμπλιγκαντώ

[Μ' — 4]

Υποκόμενη Σέσιλ, με τ' αποτελέσματά σου, επιβεβαιούται καταγγελία «Κατακόπων». Μήπως είσαι μέλος τους; ! . . «ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ»

[Μ' — 5]

ΕΙΣ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΔΙΑΠΛΑΣΟΚΟΣΜΟΝ ΕΥΧΟΜΑΙ ΤΟ ΝΕΟΝ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟΝ ΕΤΟΣ ΓΕΜΑΤΟ ΚΙΝΗΣΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΙ.

ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΩΡΙΑ

[Μ' — 6]

Ναυτάκι, άλλαξες διεύθυνσι; Συρκοφ, με έξασες; Μάγδα, διακόπτω.

ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΩΡΙΑ

[Μ' — 7]

Συνεχίζω την αλληλογραφίαν μου, Σανταλλαγήν κάρτ-ποσταλ καθώς και γραμματοσήμων με τον φίλτατόν μου Διαπласόκοσμον. Δίσις: Γεώργιον Καρραλιάν, Ίωάννου Δροσοπούλου, 157 Άθηνας (8)

ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΩΡΙΑ

[Μ' — 8]

Διαπласόπουλα, παύσατε σ'ε' ούδεμία άποκάλυψις με ενδιαφέρει.

ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΩΡΙΑ

[Μ' — 9]

Κόμη ντε Τρεμόρ, θυμάσαι την κλωτοιά σου από το Ραδιοφωνικό Σταθμό; Ποιός είμαι;

Ίπαότης της Βελγιοστής

[Μ' — 10]

Είσερχομενος εις το δεύτερον έτος μου, Έχαιρετώ δλους-ε.

Εβερρεστ

[Μ' — 11]

Βασίλισσα των Δουλουδιών, έλαβα, ευχαριστώ. Δουλούδι των Άλπειων

[Μ' — 12]

Οσά Κεφαλλοντιόπουλα θέλουν να συμμετάσχουν στο Σύλλογο που θα ιδρυθ' στο Ληξούρι, ας γράφουν προς συνεννόηση: Μ. Ρ. Poste Restante, Ληξούρι.

Μάκης, Άγις

[Μ' — 13]

Μάκη, άκου να ξαφνιασθής. Μάκης Φαρανός.

Ίουστίνια

Το πρώτιστον καθήκον του καλού συνδρομητού είναι ή εγκαίρως ανανέωσις της συνδρομής του